

Prežina

GLASILO RAVENSKIH ZELEZARJEV

LETO XVII

Ravne na Koroškem, 1. februar 1980

Št. 2

Izdaja delavski svet Zelezarne Ravne kot 14-dnevnik v nakladi 5500 izvodov

Ureja uredniški odbor: Jan-ko Dežman, Vida Gregor, Avgust Knez, Marjan Kolar, Franjo Miklavc, Helena Nerat, Rudolf Rajzer, Ivan

Glavni in odgovorni urednik Marjan Kolar
Telefon 861 131, int. 304

Tiska CGP Mariborski tisk

Glasilo je po 7. točki 1. odst. 36. čl. zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Uradni listi SFRJ, št. 33/72) in mnenju sekretariata za informacije SRS št. 421-1/72 prosto plačila prometnega davka

MESEC KULTURE

Kultura je mnogopomenska, čudna beseda. Včasih smo prepričani, da je to čudovito petje, pretresljiva dramska predstava, mogočen koncert orkestra, razgibana slikarska razstava, skrbno naučeni stari ljudski plesi. Potem začne kdo govoriti o stanovanjski kulturi, o kulturi oblačenja, o govorni kulturi, o delovni kulturi, o politični kulturi in o srčni kulturi.

Da se pojmi ne bi začeli mešati, smo se domenili, naj vsakršne umetniške dejavnosti skupaj spadajo v ožje pojmovanje kulture, s tem da ne pozabimo kiparstva, arhitekture, leposlovja, knjižnic, muzejev, fotografije in filma. Drugi, širši pomen kulture pa je seveda trajni cilj, h kateremu kot posamezniki in skupnost težimo, ki naj bi ga s pomočjo imenovanih kulturnih dejavnosti ne-

mara kaj prej uresničili, ki pa ga je seveda mnogo težje doseči kot npr. naštudirati nekaj pesmi ali plesov ali napisati črtico.

Ta širši, družbeno zaželeni, pa težko dosegljivi pojem kulture namreč pomeni po vrsti mnogo stvari. Je to kulturno obnašanje, če smo drugim na očeh ali nismo. Pomeni odnos do narave, živali in soljudi. Pomeni sposobnost krotiti in obvladati se ter biti obziren do sodelavcev in krajanov tudi, kadar smo take volje, da bi razbijali in kleli. Pomeni, skratka, biti kulturni človek in se tako tudi vesti.

Lahko bi razpletali te misli tudi na kulturno poslušanje besed drugih, na kulturo izražanja misli, na kulturo javnega nastopanja, a imamo premalo prostora za to, torej sklenimo:

ni področja človeške dejavnosti, kjer se ne bi vsak dan izkazovala oba možna načina izražanja: neotesani, surovi, brezobzirni in netaktni na eni, kulturni na drugi ter mnogo stopenj vmes.

Februar je mesec kulture; s Prešernom slovenski, s Prežihom koroški. Ko bomo torej z veseljem in ponosom spremljali kulturno umetniške prireditve na različnih ravneh, pomislimo tudi na širši pojem kulture ozi-

roma kulturnosti. Ta se namreč ne izteče ne s Prešernovimi ne Prežihovimi ne kakimi drugimi proslavami. Pač vzkali v nas in se razvija ali pa ne. Njena prednost in moč je v tem, da zanjo ni treba poznati not ne obvladati pravil recitiranja, treba pa je znati obvladati sebe.

In če nas petje, igranje, slikanje ter ples k temu spodbujajo — velika hvala jim za to plemenito odposlanstvo!

Kako izpolnjujemo planske obveznosti

V decembru smo prekoračili plan skupne proizvodnje za 10,2 odst., s tem pa smo presegli tudi kumulativni letni načrt za 0,3 odst. Prekoračen je bil tudi mesečni plan odpreme za 7,7 odst., tu pa beležimo v kumulativni zaostanek 1,7 odst. Fakturirano eks-

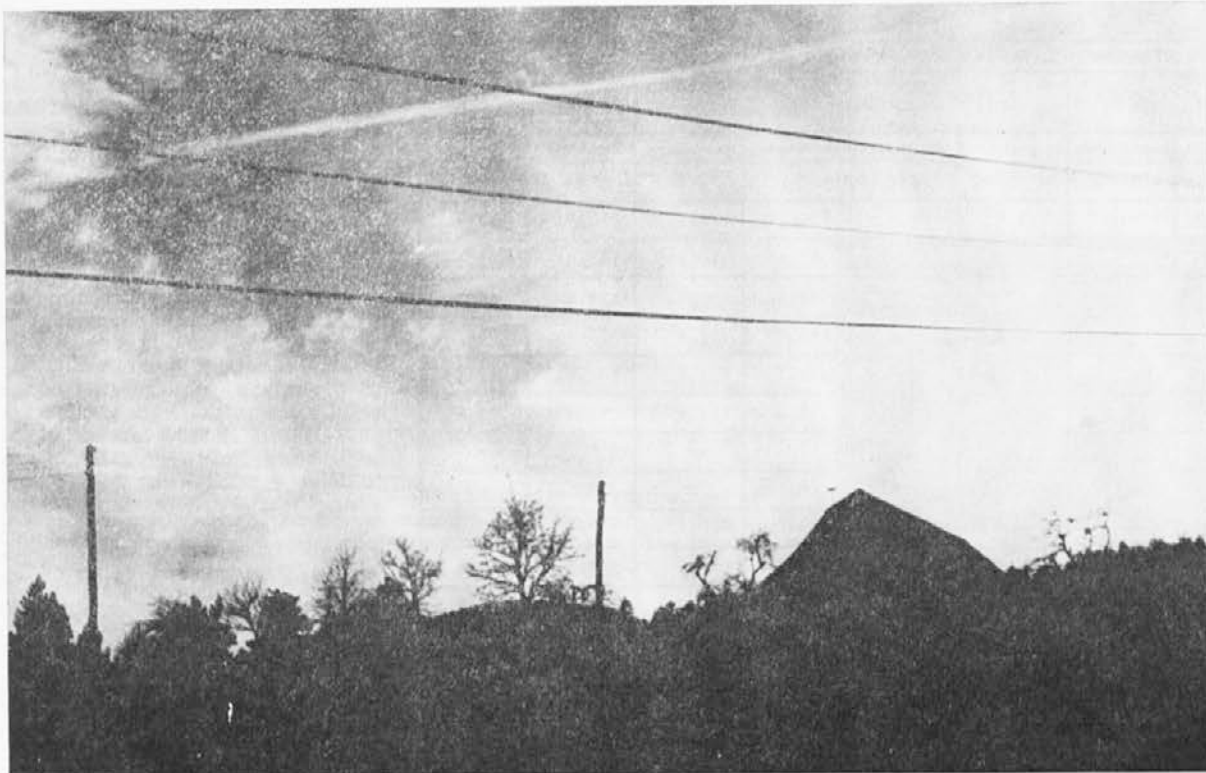
sterno realizacijo smo prekoračili za 27,4 odst. in tako presegli letni načrt za 1,1 odst., čeprav smo še v novembru zaostajali za 1,3 odst. Zelo visoka je bila prekoračitev plana izvoza 46,2 odst. S tem pa smo vsaj delno ublažili kumulativni zaostanek, ki je nastal zaradi manjšega izvoza v minulih mesecih, kumulativni zaostanek 14,8 odst.

TOZD jeklarna. Decembar je bil za TOZD najuspešnejši, saj znaša prekoračitev plana skupne proizvodnje 12,0 odst. in s tem v kumulativni 1,8 odst. K tej visoki proizvodnji je prav gotovo največ pripomogla pošiljka kvalitetnega starega železa iz uvoza. TOZD pa pesti predvsem pomanjkanje legirnih odpadkov, zaradi česar je potrebno za izdelavo šarž vložiti več uvoženih Fe legur.

TOZD jeklolivarna. Tudi za TOZD jeklolivarna je bil december uspešen, saj beleži prekoračitev plana skupne proizvodnje 0,3 odst., odpreme 1,1 odst., fakturirane eksterne realizacije 12,2 odst. in izvoza 142,4 odst. Ker je bila skupna proizvodnja in odprema v minulih mesecih nekoliko nižja, TOZD tudi ni dosegel predvidenega letnega plana. Fakturirana realizacija je bila dosežena 100,0 odst., izvoz pa je bil ob uspešnih zadnjih mesecih presežen z 39,6 odst.

TOZD valjarna. Visoka proizvodnja v TOZD jeklolivarna je pripomogla tudi k višji proizvodnji v TOZD valjarni, saj v decembru ni primanjkovalo vložka, tako da znaša prekoračitev plana na

(Nadaljevanje na 2. strani)

Večerno obzorje

(Nadaljevanje s 1. strani)

težki progji 20,8 odst. Na srednji progji je bil plan prekoračen s 3,9 odst., na lahki pa je bil dosežen le s 27,1 odst. V kumulativni pri skupni proizvodnji zaostaja TOZD za 0,6 odst. za predvidenim planom, v primerjavi z lanskim letom pa znaša prekoračitev 3,3 odst.

TOZD kovačnica. Ker je bil decembra v TOZD precejšen poudarek na nadoknadi pogodbenih zastankov ter kovanju orodnih in visoko legiranih jekel, je TOZD tudi temu primerno zaostal pri skupni proizvodnji, kljub temu da na proizvodnih agregatih ni bilo zastojev. Vložek v decembru je bil v nekaterih primerih površinsko slabši, kar je povzročalo več

čiščenja, po mnenju vodstva TOZD pa se bo to poznalo pri proizvodnji še v naslednjih mesecih.

TOZD jeklovlek. Plan skupne proizvodnje je TOZD presejal pri vlečenem jeklu za 20,8 odstotkov, pri brušenem jeklu za 61,1 odst. Zaradi zastoja na strojnem parku pa je nastal zaostanek pri luščenem jeklu, doseženo 84,6 odst.

Pri vlečni žici pa je bila proizvodnja dosežena s 83,3 odst., saj so bili stroji za vlečenje žice precej zasedeni z vlečenjem vložka za brušeno paličasto jeklo. Rekordni je bil v decembru izvoz. V kumulativni je bil plan presežen za 105,1 odst., medtem ko je v novembru še zaostajal za 12,7 odst. za predvidenim planom.

TOZD stroji in deli. Kapacitete TOZD so bile usmerjene predvsem v dokončanje nedovršene proizvodnje. Prekoračen je bil mesečni plan skupne proizvodnje pri obdelanih ulitkih za 4,4 odst., obdelanih odkovkih 47,9 odst., sestavljenih izdelkih 186,9 odst. Medtem ko je za planom zaostala obdelava valjev za 43,0 odst., stroji in naprave 10,4 odst., in orodje 23,6 odst. Zaradi pomanjkanja trdokovinskih ploščic se je precej zmanjšala produktivnost NC stružnice. Dela je primanjkovalo pri montaži lahkih strojev. Razrez materiala še nadalje povzroča zastoj kljub nabavi nove žage.

TOZD industrijski noži. TOZD je pri izdelavi nožev presejal plan skupne proizvodnje za 4,4 odst., zaostaja pa pri proizvodnji brzoreznega orodja za 66,7 odst. V decembru je bil prekoračen plan izvoza za 9,2 odst., tako da znaša zaostanek v kumulativni 40,1 odst.

TOZD pnevmatični stroji. V decembru je TOZD prekoračil plan skupne proizvodnje s 43,1 odst., zaostanek je zabeležen le pri proizvodnji pnevmatičnih strojev 17,7 odst. in vrtalnem orodju 5,9 odst. Težave v minulem mesecu so bile predvsem v večjem številu zastojev, to je izpadov kapacitete zaradi okvar ter uporabe preostalega letnega dopusta. Ovir za boljše proizvodnjo pa je bila tudi neizdoba nekaterih sestavnih delov od dobaviteljev.

TOZD vzmetarna. Plan skupne proizvodnje je TOZD presejal tako pri listnatih vzmeteh z 9,2 odst. kot tudi pri vzmetnih paličah 5,6 odst. Visoka je tudi prekoračitev plana izvoza. Proizvodnja je potekala zadovoljivo, saj se je znatno zmanjšala odsotnost z dela zaradi dopustov.

TOZD RO Prevalje. V decembru se je dobava karbidne trdine in diamantnih brusilnih ploščic delno izboljšala. Proizvodnja je potekala normalno, precej pa je bilo odsotnosti zaradi uporabe preostalega letnega dopusta, visok pa je bil tudi bolezenski izostanek.

TOZD kovinarstvo Ljubno. Rekordna fakturirana realizacija v decembru, ki je bila dosežena s prodajo izdelkov, delanih na zalogo v oktobru, predvsem pa v novembru, je pripomogla, da zaostaja TOZD ob koncu leta le za 2,9 odst. Vzrok za nedoseganje plana je delno v zalogah, ki so ostale ob koncu leta še neprodane, delno pa v izpadu proizvodnje zobatih vencev zaradi storniranih naročil. Te TOZD ni mogel v celoti nadoknaditi.

Naj ne bo delo trpljenje nikogar, ker je dolžnost vsakogar.

V tuji roki je vedno vsaka stvar večja.

TOZD	ODSTOTEK DOSEGANJA NAČRTOVANE(ga)							
	SKUPNE PROIZVOD.		ODPREME		FAKTURIRANE EKSTER. REALIZACIJE		IZVOZA	
	december	kumulativ.	december	kumulativ.	december	kumulativ.	december	kumulativ.
JEKLARNA	112,0	101,8	-	-	-	-	-	-
JEKLOLIVARNA	100,3	98,5	101,1	97,3	112,2	100,0	242,4	139,6
VALJARNA	111,4	99,4	101,1	94,9	110,4	98,9	114,5	94,6
KOVAČNICA	87,9	102,4	110,4	122,3	118,1	132,1	78,5	77,1
JEKLOVLEK	119,4	106,6	163,8	108,4	169,7	114,5	1548,3	205,1
STROJI IN DELI	116,9	95,0	122,1	83,0	142,2	84,0	50,5	46,9
- noži, brzorezno orodje	101,5	74,0	123,2	74,0	149,7	91,7	109,2	59,9
- gredice	-	109,3	-	-	-	-	-	-
- palice	93,4	102,0	126,7	102,3	136,1	104,0	-	-
INDUSTRIJSKI NOŽI	104,2	115,4	177,3	119,6	156,4	97,5	109,2	59,9
PNEVMATIČNI STROJI	143,1	96,5	140,3	95,9	123,3	94,8	99,4	50,6
VZMETARNA	108,4	101,7	107,5	101,8	114,6	104,1	148,7	121,9
REZALNO ORODJE	83,3	99,0	137,0	97,9	155,8	99,3	592,3	222,0
KOVINARSTVO LJUBNO	109,2	89,3	93,5	76,8	213,7	97,1	-	-
KALILNICA	-	-	-	-	142,5	167,9	-	-
STOR. DRUGIH TOZD-DS	-	-	-	-	128,5	108,4	-	-
SKUPAJ DO	110,2	100,3	107,7	99,3	127,4	101,1	146,2	85,2

ODSTOTEK DOSEGANJA OPERATIVNEGA PLANA
SKUPNE PROIZVODNJE

TOZD	DECEMBER	KUMULATIVNO
JEKLARNA	107,9	101,8
KOVAČNICA	83,0	102,4

TOZD	ODSTOTEK DOSEGANJA V PRIMERJAVI Z ENAKIM OBDOBJEM LANI							
	SKUPNE PROIZVODNJE		ODPREME		FAKTURIRANE EKSTER. REALIZACIJE		IZVOZA	
	december	kumulativ.	december	kumulativ.	december	kumulativ.	december	kumulativ.
JEKLARNA	110,5	104,6	-	-	-	-	-	-
JEKLOLIVARNA	108,2	106,0	117,8	106,8	130,7	121,4	276,0	139,9
VALJARNA	105,3	103,4	88,9	97,8	97,5	116,9	143,6	197,4
KOVAČNICA	89,0	103,3	108,4	106,6	92,5	130,0	183,2	74,5
JEKLOVLEK	138,0	114,2	178,8	115,6	155,7	130,4	4252,0	962,3
STROJI IN DELI	108,8	98,0	111,7	97,8	141,4	123,6	102,8	42,3
- noži, brzorezno orodje	106,0	89,5	98,9	90,2	146,8	131,4	75,8	70,8
- gredice	-	127,1	-	-	-	-	-	-
- palice	-	-	-	-	-	-	-	-
INDUSTRIJSKI NOŽI	86,9	138,2	144,2	142,7	152,6	138,0	75,8	70,8
PNEVMATIČNI STROJI	159,7	108,2	156,9	111,7	140,8	119,5	977,2	109,6
VZMETARNA	100,8	112,0	104,9	112,4	125,6	129,8	163,7	144,6
REZALNO ORODJE	71,5	87,5	208,4	90,9	175,4	125,5	-	155,2
KOVINARSTVO LJUBNO	140,6	92,5	116,9	77,5	151,6	115,9	-	-
KALILNICA	-	-	-	-	93,6	157,5	-	-
STOR. DRUGIH TOZD-DS	-	-	-	-	112,7	133,0	-	-
SKUPAJ DO	106,7	104,1	99,3	101,1	119,3	123,1	190,5	104,0

Izračun nadomestila osebnega dohodka

V Informativnem fužinarju št. 22/1979 je bil objavljen članek »Kako si izračunamo osebni dohodek« z namenom, da se vsi zaposleni dokončno seznanimo z načinom in tehniko izračuna svoje mesečne akontacije OD. V članku je bil prikazan izračun osebnega dohodka opisno z različnimi praktičnimi primeri za prisotnost na delu ves mesec, kar pomeni, da ni bilo odsotnosti z dela oziroma niso bila obračunana nadomestila OD.

Zato bosta tokrat prikazana način in tehnika izračuna nadomestil OD. Kolikor si ne znamo izračunati osebnega dohodka po vseh posameznih deležih OD si tudi skupnega osebnega dohodka ne znamo in ne moremo izračunati. Del OD pa so tudi nadomestila, ki nam pripadajo po zakonu in naših samoupravnih sploš-

nih aktih. K nadomestilom štejemo tudi del OD, ki nam pripada za čas odsotnosti z dela, kot so:

— Državni in republiški prazniki. Za praznik, ki pride na nedeljo in se ne prenaša, do nadomestila nismo upravičeni in ga ne obračunamo.

- Redni letni dopust.
- Izredno plačan dopust.
- Ostale plačane odsotnosti in
- bolezen do 30 dni.

Za izračun vseh nadomestil OD, razen za bolezen do 30 dni veljajo enake osnove z različnim obdobjem. Za osnovo se upošteva celoten OD pridobljen z rednim delom ter ure rednega dela. Za redno delo štejemo prisotnost na delu v rednem delovnem času (brez upoštevanja podaljšanega delovnega časa), ki je prikazan na plačilni kuverti pod šifro:

	SD	din in ure
01 sestavljenost dela	OP	din
02 osebni prispevek	po. d.	din
03 dodatek za popoldansko delo	noč. d.	din
04 dodatek za nočno delo	ned. d.	din
05 dodatek za nedeljsko delo	d. d. č.	din
06 dodatek za deljen delovni čas	PPD	din
07 posebni pogoji dela	d. d. s.	din
08 delovna doba in stalnost	d. IV. izm.	din
24 dodatek za delo v IV. izmeni		

Osnova za izračun nadomestila OD, razen za bolezen do 30 dni, je bruto urna vrednost, katero izračunamo, tako da seštejemo bruto zneske za redno delo po plačilni kuverti po navedenih šifrah od 01 do 08 in 24 ter delimo z urami rednega dela iz šifre 01.

Osnova din na uro bruto za izračun nadomestila OD je izračunana iz različnega obdobja, odvisno od vrste nadomestila. Za nadomestilo OD za državne in republiške praznike ter ostale plačane odsotnosti po tekočem mesecu se osnova izračuna iz istega meseca, kot je taka vrsta nadomestila obračunana. Za nadomestilo OD za redni in izredni plačani dopust ter ostale plačane odsotnosti po poprečjih pa se os-

nova izračuna iz treh mesecev pred tem, kot se taka vrsta nadomestila obračuna.

Višina posameznih nadomestil OD se izračuna tako, da se osnova din na uro bruto pomnoži s številom ur odsotnosti z dela, za katere pripada nadomestilo osebnega dohodka.

Izračun nadomestila OD za državne in republiške praznike.

1. primer

V mesecu je bil 1 republiški in 2 državna praznika. Delavec dela samo v dopoldanskem času in je v istem mesecu imel 16 ur rednega dopusta, za kar je tudi dobil nadomestilo osebnega dohodka, ki se ne šteje v osnovo za izračun nadomestila za 3 praznike.

Izračun osnove za redno delo

01 SD	160 ur	7.076,45 din
02 OP	10,7 %	760,38 din
03 pop. d.	48 ur	210,14 din
04 noč. d.	64 ur	980,67 din
05 ned. d.	16 ur	350,24 din
07 PPD		1.881,74 din
08 d. d. s.	13,0 %	1.018,68 din
24 d. IV. izm.	24 u	262,68 din
Skupaj	160 ur	12.540,98 din

in je osnova 12.540,98 din : 16 ur = 78,38 din/h × 24 ur praznikov = 1.881,12 din nadomestila.

Izračun mesečnega osebnega dohodka bi bil:

Skupaj redno delo	160 ur	12.540,98 din
+ nad. za praznike	24 ur	1.881,12 din
Skupaj	184 ur	14.422,10 din bruto

Poleg rednega nadomestila OD za praznike pa nastopa še dodatno nadomestilo za praznike delavcem, ki delajo v sistemu četrte izmene. To nadomestilo je prikazano na plačilni kuverti pod šifro 14 in je obračunano za praznik, ko je delavec po razporedu prost. Izračuna se enako kot redno nadomestilo za praznike.

Osnova za izračun nadomestila osebnega dohodka za letni in izredni plačani dopust ter odsotnosti po poprečjih je enaka kot za nadomestilo za praznike s to razliko, da je poprečje din na uro bruto iz preteklih treh mesecev. Npr. delavec izkoristi letni dopust v januarju, zato je osnova za izračun nadomestila urna vrednost bruto iz mesecev oktober, november in december. Primerov izračuna verjetno ni potrebno ponavljati, ker se nanaša samo na drugačno obdobje.

Izračun neto osebnega dohodka iz rednega dela in nadomestili je enak kot je bil prikazan v prej objavljenih primerih.

Izračun nadomestila osebnega dohodka za bolezen do 30 dni je nekoliko bolj zapleten in bi si ga posameznik težje točno izračunal, saj izhaja iz več kombinacij. Zato ne bom prikazal praktičnih primerov, tudi prostorsko to ni možno. Bolje je, da za to vrsto nadomestil vsak išče pravilnost obračuna pri za to odgovorni strokovni službi. Kljub temu bom poskušal opisno prikazati, kako

se izračunava nadomestilo OD za bolezen do 30 dni.

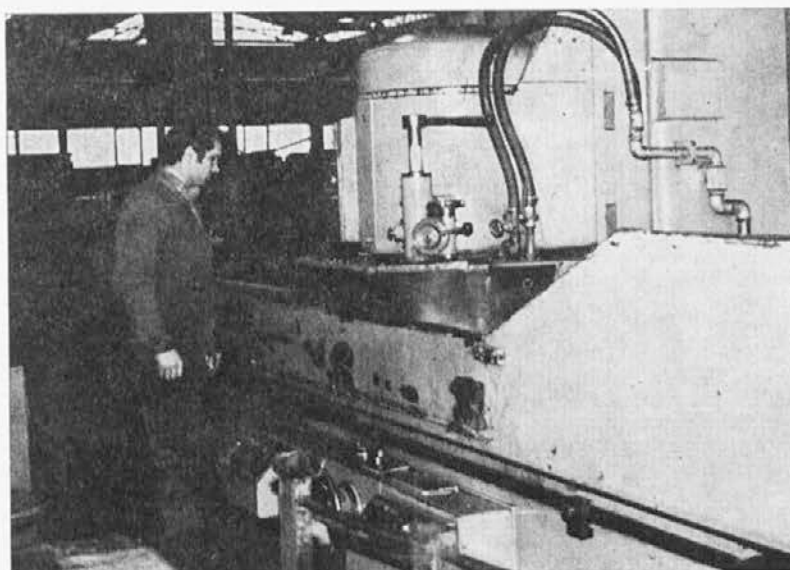
Osnova za izračun nadomestila je poprečno doseženi OD za redni delovni čas prejšnjega leta. Za redni delovni čas se šteje redno delo z nadomestili. V osnovo ni šteto nadomestilo za bolezen.

Osnova za izračun nadomestila se vsake tri mesece poveča (valorizira) za porast odstotka dejanske izplačanih poprečnih OD/zap. v delovni organizaciji proti prejšnjemu letu. Povečanje osnove ne velja za prvo četrtletje, ker je za to obdobje izračunana nova osnova prejšnjega leta.

Sama višina nadomestila OD bolezen do 30 dni je lahko 90 % ali 100 % od osnove. 100 % nadomestilo je v primeru, ko je delavec imel nesrečo pri delu in nesrečo na poti na delo in z dela, s tem, da je to ugotovila služba varstva pri delu, poklicne boleznin in borci NOV in interniranci s priznana dvojno delovno dobo. Za vse ostale vrste boleznin je nadomestilo 90 % od osnove.

Celoten način in tehnika izračuna mesečnega osebnega dohodka sem skušal opisati in prikazati čim bolj preprosto, da bi se lahko vsak zaposleni z izračunom OD seznanil in s tem tudi s samim sistemom delitve OD, kar je pogoj, da bomo naš sistem delitve dopolnjevali in da bodo osebni dohodki dejanski odraz rezultatov dela posameznika in rezultatov dela temeljnih organizacij oziroma delovnih skupnosti.

Mirko Pristolič

Brušenje industrijskih nožev

Izračun osnove za redno delo:

01 SD	114 ur	7.221,31 din
02 OP	11,5 %	830,43 din
07 PPD		57,31 din
08 d. d. s.	5,7 %	458,89 din
skupaj	144 ur	8.567,94 din

in je osnova 8.567,94 din : 144 ur = 59,50 din/h × 24 ur praznikov = 1.428,00 din nadomestila.

Izračun mesečnega osebnega dohodka bi tako bil:

01 SD	144 ur	7.221,31 din
02 OP	11,5 %	830,43 din
07 PPD		57,31 din
08 d. d. s.	5,7 %	458,89 din
11 let. d.	16 ur	933,92 din
13 prazniki	24 ur	1.428,00 din
Skupaj	184 ur	10.929,86 din bruto

2. primer

V mesecu je bil republiški in 2 državna praznika. Delavec dela na štiri izmene in je bil vse delovne dneve prisoten na delu.

Problematika Slovenskih železarn

Ocene kažejo, da bodo problemi v Slovenskih železarnah v letu 1980 predvsem naslednji:

- velika odvisnost od uvoza reprodukcijskega materiala in opreme,
- pomanjkanje surovin na domačem in uvoznem trgu,
- pritiski na rast cen (surovinam, energiji),
- pritiski na rast osebnih dohodkov, splošno in skupno porabo,
- pomanjkanje likvidnih finančnih sredstev za redno poslovanje, še bolj pa za planirane investicije.

Letni plan slovenskih železarn predvideva:

- spremembo asortimana izdelkov,
- povečanje cen metalurških izdelkov za 10—14% ter povečanje cen izdelkom predelave za 8—12%,
- povečanje materialnih stroškov od 10—20%, energije pa od 25—50%,
- doseči razmerje izvoz-uvoz 1:2,27,—
- doseči dohodek, ki bo večji za 19% kot v letu 1979,
- povečati OD za okoli 15% na račun večjega dohodka,
- dodatno povečanje za okrog 3% je posledica večje produktivnosti dela,
- za skupno porabo 13—15% od OD,
- za normalno akumulacijo 7 oziroma 10% vrednosti poslovnega sklada nameniti razširjeni produkciji.

Proizvodnja, prodaja, izvoz

Proizvodnja jekla v letu 1979 je znašala 788.000 ton. V letu 1979 je padla na 757.000 ton na račun jeseniške in štorske jeklarne. Plan za leto 1980 predvideva skoraj 100.000 ton jekla več, kot smo ga proizvedli leta 1979, predvsem na račun novih zmogljivosti v Storah.

Proizvodnja končnih izdelkov, ki se že dve leti suče okrog 800.000 ton, je planirana v višini 838.000 ton. V porastu sta tako proizvodnja metalurških kot tudi predelanih izdelkov, ki predstavljajo okrog 12% vseh izdelkov. Bistveno povečanje količine predelanih izdelkov ni planirano.

Na domačem trgu se je prodaja v letu 1979 znižala. Močno pa se je povečala količina, namenjena izvozu, saj je izvožena količina presežila 10% celotne prodaje. Podatki o izvozu pa tudi kažejo, da je šlo v izvoz kar 23% proizvodnje predelanih izdelkov in 7,6% metalurških izdelkov.

Slovenske železarne so prodale v l. 1978 za 10,9 mio din izdelkov, v letu 1979 za 13,6 mio din, za leto 1980 pa načrtujejo 17,1 mio din, od česar pri 12% količini odpade na predelane izdelke 18% vrednosti. Letno povečanje znaša okrog 25%, pretežni del povečanja gre na račun sprememb v cenah. Prodana količina se povečuje za skoraj 5%, kar ob približno 2% planiranem številu zaposlenih

pomeni skoraj 3% povečanje količinske produktivnosti.

V letu 1978 so Slovenske železarne izvozile za 40,9 mio \$, v letu 1979 pa za 57,4 mio \$.

Devizna bilanca in spodbujanje izvoza

Na osnovi načrtov temeljnih in delovnih organizacij je zbir konvertibilne devizne bilance Slovenskih železarn za leto 1980:

- konvertibilni izvoz 781.860.000 din
- konvertibilni uvoz surovin 1.330.228.000 din
- konvertibilni uvoz opreme 465.785.000 din
- debalans 548.568.000 din
- naknadne velike podražitve surovin 300.000.000 din

V Slovenskih železarnah torej pokrivamo le slabo polovico uvoza z lastnim izvozom. Do leta 1980 je bil glavni vir za ostala manjkajoča sredstva republiški devizni debalans. Ta vir bo zaradi restriktiv-

cij, sprejetih v federaciji, letos minimalen.

Da zagotovimo vsaj del surovin za osnovno proizvodnjo, bomo vsa sredstva za uvoz repromateriala iz republiškega debalansa delili kvartalno samo med temeljne organizacije jeklarn po ključu realizirane kvartalne proizvodnje surovega jekla. S tem zagotavljamo vsaj del sredstev za uvoz surovin za proizvodnjo jekla v Slovenskih železarnah, kar bo posredno omogočalo tudi proizvodnjo naslednjih faz.

Ostala manjkajoča sredstva za uvoz surovin je možno zbrati le iz naslednjih virov:

- povečanje lastnega izvoza delovnih organizacij,
- udeležba v deviznem prihodku (67. čl.) pri naših večjih kupcih, ki uporabljajo naše izdelke v svojem izvoznem proizvodu,
- združevanje deviznih pravic na osnovi 68. člena.

Članice SOZD Slovenske železarne so se s samoupravnim sporazumom o urejevanju medsebojnih odnosov pri združevanju deviznih prilovov in skupni uporabi deviznih pravic dogovorile za medsebojno spodbujanje izvoza.

(Povzeto iz gradiva za 10. sejo delavskega sveta SOZD SŽ).

Tretji na državnem prvenstvu kovinarjev

Nekaj let pridnega in vestnega dela, nabiranje prakse iz dneva v dan je pač vsota, s katero je mogoče računati npr. na delovnih tekmovanjih. Da je to res, dokazuje naš delavec tovariš **Ferk Vinko**, ki je na državnem prvenstvu kovinarjev v Sarajevu dosegel 3. mesto.

Tov. Ferk je zaposlen v železarni že od leta 1965, ves čas v tozdu energija. Njegov osnovni poklic je ključavničarstvo, naučil se ga je na ravenskem šolskem centru. Kasneje je opravil v Ljubljani še tečaj za varilca.

Vinkova tekmovalna pot se začneja že v letu 1977, ko je na prvem delovnem tekmovanju v Novi Gorici zasedel 8. mesto in leto pozneje v ljubljanskem Litostroju tudi 8. mesto. Lani 3. septembra pa je v Celju osvojil prvo mesto in si s tem priboril vizo za državno tekmovanje. Pove, da je bilo tekmovanje v Celju organizirano najbolje in najbolj pošteno. Konkurenca je bila izredno huda, tako da si sploh ni mislil, da bi prišel do kakšnega dobrega mesta, kajti drugi tekmovalci so bili večinoma poklicni varilci, taki, ki držijo »prenar« po osem ur na dan v rokah, medtem ko so naši v primerjavi z njimi skoraj amaterji, saj varijo le, kadar tako zahteva delo.

Na državno prvenstvo je lahko šel le vsak prvi in drugi iz vsake republike. Preden so šli v Sarajevo, sta tekmovalce sprejela Vinko Hafner in tov. Mlinarič in pri nas tov. Fale.

Po končanem državnem prvenstvu pa se skoraj nihče več ni

zmenil zanje, razen republiškega sindikata, ki je vse uvrščene na državnem prvenstvu povabil v Ljubljano. Na novoletni sprejem jih je povabil v Mežico tudi predsednik ravenske občine. Žal pa je naš sindikat ostal brezbrizen, tudi sindikat v tozdu energija se ni zganil. »Ne gre za to, da bi morali ne vem kaj dati,« je dejal tov. Ferk. »Ampak za odnos gre, za pozornost. Vsaj čestitali bi lahko in stisnili v roko kak koledar, da bi si človek lahko kaj zapisal.«

Snežni kolaček

Na državnem je Vinko dobil medaljo in diplomu. Veselje je bilo veliko, saj ni ničesar pričakoval, še posebej, ko je videl, da drugim našim ni šlo najboljšje. Ponosen je na medaljo, kar nam najbolj zgovorno pove izjava:

»Toliko mi je vredna, da bi je za nobene milijone ne dal.«

Deluje mirno in samozavestno in tak je bil tudi na tekmovanju, kjer menda ne smeš biti nervozen, če hočeš res kaj dobrega narediti.

»Vendar to rečem, če ne bi bilo tov. Brankoviča, mi v železarni najbrž ne bi videli nobenega tekmovanja, saj je že tako preveč gluhih ušes. Če bo pa sindikat še naprej imel tak odnos do tega, bo kar žalostno. Republiški sindikat nam je čestital, naš pa se je obnašal, kot da smo šli tekmovat privatno za svojo zabavo, ne pa kot predstavniki železarne. Bom že še šel na tekmovanje, če bom zdrav in če se bodo odnosi spremenili, drugače pa ne,« je zaključil tov. Ferk.

Iskreno mu čestitamo!

Z. Strgar

Kakšni so naši osebni dohodki

V prejšnji številki Informativnega fužinarja smo spregovorili o osebnih dohodkih v SFRJ, danes pa bomo o OD v Sloveniji (tabele 1, 2 in 3). Podatki za tabeli 1 in 2 so vzeti iz Statističnih informacij, ki jih izdaja Zavod SRS za statistiko. O metodologiji izračuna poprečnih OD smo že pisali in tudi večina do sedaj objavljenih tabel je bila narejena po isti metodologiji.

Kot je razvidno iz tabele 1, ki prikazuje poprečne mesečne čiste osebnih dohodke na delavca po področjih, znaša poprečni OD v Sloveniji za prvo polletje 1979 6.899 din. Kot vemo, pa so OD v

železarni znašali za isto obdobje 7.437 din/zap., kar je za 7,8% več, kot znašajo poprečni OD v Sloveniji.

Če primerjamo naše poprečne OD s poprečnimi OD v gospodarstvu in negospodarstvu, ugotovimo, da so naši OD višji za 11,1% od tistih v gospodarstvu in za 7,6% manjši od tistih v negospodarstvu.

Najvišje poprečne OD imajo v finančah in drugih poslovnih storitvah, in sicer 8.574 din, kar je za 15,3% več, kot znašajo naši poprečni OD.

Najnižje poprečne dohodke imajo v gostinstvu in turizmu, in si-

TABELA 1: povprečni mesečni čisti OD na delavca v SR Sloveniji v 1. polletju 1979

ZAP. št.	P A N O G A	POPREČNI OD DIN	INDEKS I.-VI.79 I.-VI.78
1.	GOSPODARSTVO	6.691	123,6
2.	Industrija in rudarstvo	6.428	123,0
3.	Kmetijstvo in ribištvo	6.517	121,7
4.	Gozdarstvo	6.925	124,1
5.	Vodno gospodarstvo	6.864	124,4
6.	Gradbeništvo	6.724	123,6
7.	Promet in zveze	7.329	121,7
8.	Trgovina	6.886	126,5
9.	Gostinstvo in turizem	5.880	122,1
10.	Ohrt in osebne storitve	6.989	123,5
11.	Stanovanjska komunalna dejavnost	6.903	121,5
12.	Finance in druge poslovne storitve	8.574	122,9
13.	NEGOSPODARSTVO	8.053	127,5
14.	Izobraževanje in kultura	8.454	127,7
15.	Zdravstveno in socialno varstvo	7.461	131,1
16.	Društvene organizacije in skupnosti	8.314	123,0
17.	SKUPAJ (1 + 13)	6.899	124,3

TABELA 2: povprečni mesečni čisti OD na delavca v industriji in rudarstvu SR Slovenije v 1. polletju 1979

ZAP. št.	GOSPODARSKO PODROČJE	POPREČNI OD (din)	INDEKS I.-VI.79 I.-VI.78
2.	Elektrogospodarstvo	8.098	126,1
1.	Pridobivanje premoga	8.673	119,7
4.	Črna metalurgija	7.442	132,8
3.	Pridobivanje rud barv. kovin	8.046	134,2
5.	Proiz. barvastih kovin	7.400	131,7
7.	Strojgradnja	7.268	123,6
9.	Ladjedelnštvo	7.062	128,8
6.	Proizv. baz. kemičnih izdelkov	7.342	126,4
8.	Grafična dejavnost	7.189	126,2
10.	Proizvodnja in predelava papirja	6.925	127,6
	SKUPAJ		
	INDUSTRIJA IN RUDARSTVO	6.428	123,0

TABELA 3: povprečni OD na delavca v slovenskih železarnah v 1. polletju 1979

ZAP. št.	DELOVNE ORGANIZACIJE	POPREČNI OD NA ZAP. (din)	INDEKS I.-VI.79 I.-VI.78
1.	Jesenice	7.019	135,5
2.	Ravne	7.437	133
3.	Štore	6.706	125,2
4.	Plamen	6.605	129,5
5.	Tovil	7.133	137,1
6.	Veriga	6.607	127,5
7.	Žična	5.593	117
8.	Metalurški inštitut	8.466	130,5
9.	DSSS SŽ	10.858	134,3
10.	SKUPAJ SŽ	7.028	132

cer 5.880 din, kar je za 20,9% manj, kot znašajo naši povprečni OD.

Tabela 2 nam prikazuje povprečni mesečni čisti OD na delavca v industriji in rudarstvu. Tabela ni popolna, ker smo upoštevali le 10 panog, kjer imajo najvišje povprečne OD. Kot je iz tabele razvidno, znašajo povprečni OD v industriji in rudarstvu 6.428 din, kar je za 14,6% manj, kot znašajo naši povprečni OD.

Najvišje osebne dohodke imajo OZD s področja pridobivanja premoga, in sicer znašajo povprečni OD 8.673 din, kar je za 16,6% več kot naši povprečni OD.

Najnižje povprečne čiste OD pa imajo v proizvodnji obutve in galanterije, in sicer 5.593 din, kar je za 26% manj, kot znašajo naši povprečni OD.

Kako pa je s povprečnimi OD v črni metalurgiji? Kot je iz tabele razvidno, znašajo 7.442 din, kar je za 0,07% več, kot znašajo naši povprečni osebni dohodki.

Zanimivo je, da so naši OD nižji, kljub temu da govorimo, da imamo najvišje OD v črni metalurgiji. Na žalost pa teh podatkov nismo mogli preveriti, kajti za podrobnejše podatke bi morali Zavodu SRS za statistiko plačati.

Podrobnejše podatke o povprečnih OD v črni metalurgiji smo zato morali iskati v drugih virih. Tabela 3, ki nam prikazuje povprečne OD na zaposlenega v slovenskih železarnah, je narejena na osnovi podatkov »Biltena«, ki ga izdajajo Slovenske železarne, in

na osnovi podatkov, ki smo jih dobili od združenja.

Kot je iz tabele razvidno, znaša povprečni OD v Slovenskih železarnah v prvem polletju 1979 7.028 din, kar je za 5,5% manj, kot znašajo naši povprečni OD. Najvišje OD ima delovna skupnost skupnih služb slovenskih železarn (DS SS SŽ), in sicer 10.858 din, kar je za 46% več, kot znašajo naši povprečni OD.

Najnižje OD pa ima Žična Celje, in sicer 5.593 din, kar je za 24,8% manj, kot znašajo naši povprečni OD. Višje povprečne OD ima od nas poleg delovne skupnosti skupnih služb še metalurški inštitut. Indeks kaže, da se razlika med nami in metalurškim inštitutom manjša ter večja med nami in DS SS SŽ.

Ce bi sedaj želeli podati zaključek, kakšni so naši povprečni OD v slovenskem merilu, lahko rečemo, da imamo nadpovprečne OD. Kakšne osebne dohodke imamo v občinskem merilu, pa bomo videli v naslednji številki.

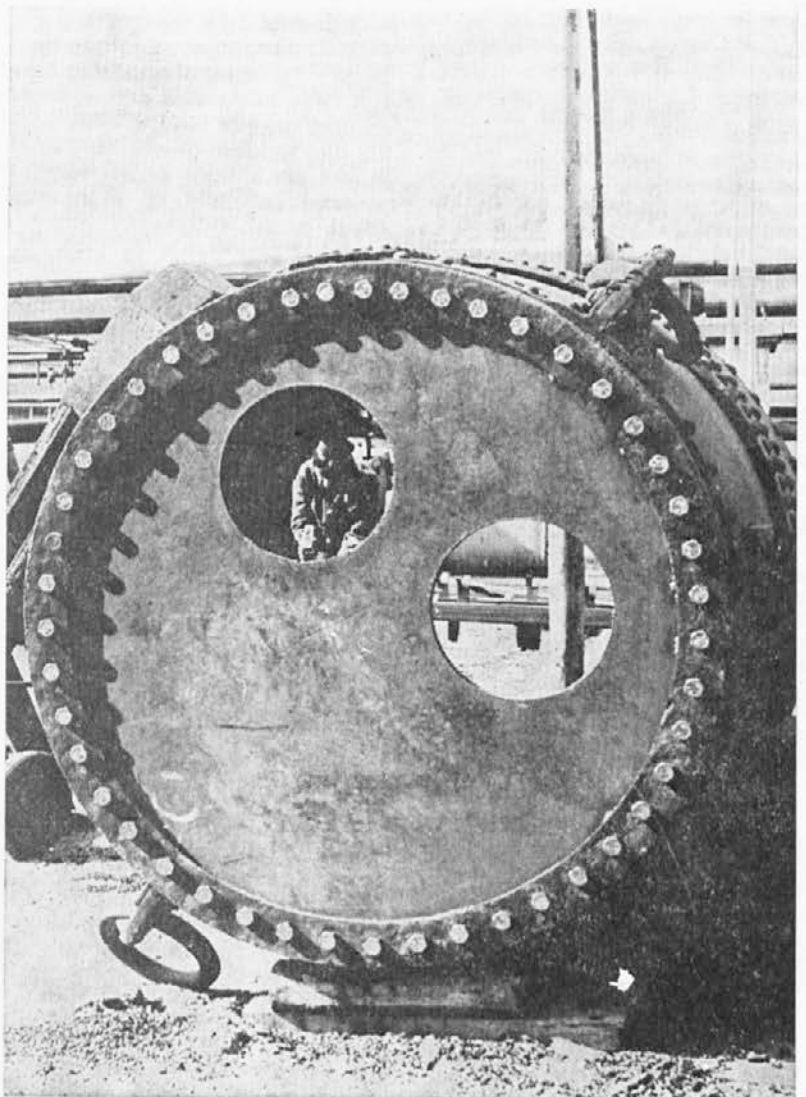
Aleksander Jug

IZREKI

Slava zbršje vse, razen zločina.

Ko človek ve, zakaj ljubi, tedaj ne ljubi.

Kartanje v dvoje je — enako kot življenje v dvoje — dolgočasno.

V sodu

MNENJA DELAVCEV:

UDARNIŠKO — DA ALI NE

Novega leta nočemo začeti »jamrasto«, zato tudi prvega povpraševanja naših delavcev ne. Odkrito povemo, da prav od nikoder, z nobenega »vrha« ni doslej nobenega namiga o kakem udarniškem delu. Misel smo pravzaprav dobili v Kovinarstvu ob njihovem lanskem takem delu. Vendar sploh ni rečeno, da bo to potrebno.

Samo da bi videli, kakšno je razpoloženje v začetku stabilizacijskega leta 1980, smo nekatere delavce vprašali:

— Ali bi se prostovoljno udeležili kakšne udarniške akcije v železarni, ko hkrati veste, da za solidarnostne šihte nismo ravno navdušeni?

— Kakšno akcijo bi predlagali, da bi z njo naredili kaj koristnega in prihranili delovni organizaciji denar?

Odgovorili so takole:

Sonja Tušek, vodja postaje prve pomoči:

»Lahko bi uredili okolico posameznih tozdov. Delo bi morali dobro organizirati, delati pa tisti, ki so za to zainteresirani in imajo odnos do takega dela, in ki seveda znajo. Tozd RO je v tem pogledu vzoren. Tudi pri nas si želimo več urejenega zelenja. Bi sami uredili, vsekakor pa bi za to poleg resne pobude potrebovali material in svetovalce.

Marko Valant, inž. za org. dela, gospodarjenje.

»Teško si predstavljam, kaj bi udarniško delali na upravi, najbrž pa bi lahko kar dosti naredili po tozdih, vendar ne morem predlagati kaj konkretnega, ker bore malo hodim po tovarni in tudi sicer je naše področje dela ozko specializirano in časa za vključevanje v različno problematiko skoraj ni.

Nekoč sem delal v brigadi in je bilo dobro. Kako je danes, pa ne vem. Gotovo dosti mladine ne pozna več takega dela.«

Franc Kešpret, vodja skladišča tozda priprava proizvodnje:

»Udarniško delo je treba pozdraviti, sem pa skeptičen, saj danes vendar nihče več noče delati zastonj. Vsak hoče imeti vse plačano, jaz pa še dobro pomnim, kako smo po vojni delali zastonj. Prihraniti bi se pa dalo ogromno, če bi ljudje na delovnih mestih delali, ampak kaj, ko se nekateri igrajo, ne pa delajo.«

Franc Gnamuš, tozd transport:

»Prištediti se da, o tem ni nobenega dvoma. V železarni imamo še velike notranje rezerve. Če bi to znali izkoristiti, bi bilo vse čisto v redu in ne bi bilo treba nobenih udarniških akcij. Če bi bili disciplinirani pri delu, če bi se držali reda — to je naša največja rezerva.«

Jožica Pečnik, čistilka, tozd ETS:

»Ne bi bilo časa, še doma komaj vse postorim. Od gospodinjin tega ni pričakovati, saj ima vsaka že

doma svoj udarniški šiht. Prištediti bi se pa dalo, in to ne majhen denar, samo ko ne smeš vsega reči.«

Gelca Kerbev, čistilka, tozd ETS:

»Jaz sem bolna in to ni zame. Če je človek zdrav, ja, saj se ne branim dela, ampak če človek ni zdrav, še svoje komaj postori.«

Alfonz Polajner, tozd ETS:

»Ovisno od tega, kaj bi se delalo. Za vsako traparijo človek tudi ni. Če bi delali vedno premišljeno, bi prihranili neprimerno več kot z udarniškim delom. Žal se premnogokrat dogaja, da je treba še skoraj novo stvar razdreti, širiti, drugače narediti samo zato, ker se ni mislilo naprej. To pa veliko stane, pač več, kot bi utegnile prihraniti udarniške akcije. S pretehtanostjo in malo dobre volje bi torej mogli marsikaj urediti. Če pa se že odločimo za udarniško akcijo, je treba cilj pametno izbrati. Nikakor pa ne v akcijo zgolj zato, da bi lahko rekli, mi smo za udarniško!«

Jože Tevž, delovodja montaže konstrukcij, tozd SGV:

»Ja, najprej je treba urediti zunanji videz železarne. Ta je včasih tak, da je človeka sram, ko pridejo poslovni in drugi gostje. Čistilnica je vsa leta vzorno urejena, potem mehanična, vse drugo nam je pa v sramoto, ne v ponos. Ampak če bi kdo rekel: dajmo, fantje, uredimo si v obratu! — bi najbrž bilo to težko doseči. Idealistov ni več, vsak hoče denar. Kakšni zavestni mladinci bi morda še delali.

Včasih smo delali za kruh, za kilo moke, pa za sol, vse zastonj. Slabo delo kaznovati, dobro nagraditi, ves čas pa se truditi za dobro in uvesti red — to bi morali. Ampak to se začne pri vrhu. Kakorkoli že, tako brezbrizni, kot smo, ne smemo več biti. Saj slišimo, da stvari ne grejo dobro, le reagiramo ne.«

Marija Kolmančič, koordinator AOP, tozd RR:

»Urediti okolje, očistiti Mežo, to bi bilo pametno, a še bolje, če bi že prej vsak sam pazil na red. Seveda pa bi največ lahko prihranili z večjo storilnostjo, boljše izrabo časa, tudi pri času, ki ga porabimo za pitje kave, pisarniškem materialu itn.

Če bi se akcije udeležila? Vprašanje, kako bi bila organizirana, za kaj bi šlo. Če bi videla njeno koristnost, bi se je vsekakor udeležila, ne glede na to, da imam družino in še študij v breme.«

Milovan Božikov, dipl. inž. met., tozd jeklarna:

»Kaže, da je prišlo tako resno obdobje, ko človek mora razmišljati, kako bi pomagal sebi in družbi, da bi vsi solidno premagali gospodarsko krizo.

Akcija samoprispevka v delu bi bila koristna za železarno. Po domovih ležijo koski nerabnega sta-

rega železa in nihče se ne pobriga, da bi ga spravil tja, kjer je potrebno. Nam zelo primanjkuje starega železa. Če bi uvedli tako akcijo, bi opravili dvojno korist: železarni ba dali prepotrebno surovino, pa še kraj bi očistili. Elektrode, ki jih odlagamo na haldi in prodajamo za majhen denar, bi lahko uspešno porabili v naših pečeh — in je spet potrebna akcija. Če bi vsak dobro opravil svoje delo, bi nam tudi mnogo bolje šlo. Družbi je treba pomagati iz krize in sem absolutno za udarniško delo, a ne tendenciozno, nisem za kitajski sistem enakih železnic. Osebnost se nisem nikdar sramoval dela, zato bom šel delat tudi udarniško, če bo družba tako zahtevala.«

Silva Šteharik, knjigovodkinja, DS finance:

»Udarniške akcije bi se udeležila. Treba bi bilo očistiti parke, urediti nasade. V železarni lahko udarniško očistimo okna. To je

Slavko Klemen, strugar, tozd stroji in deli:

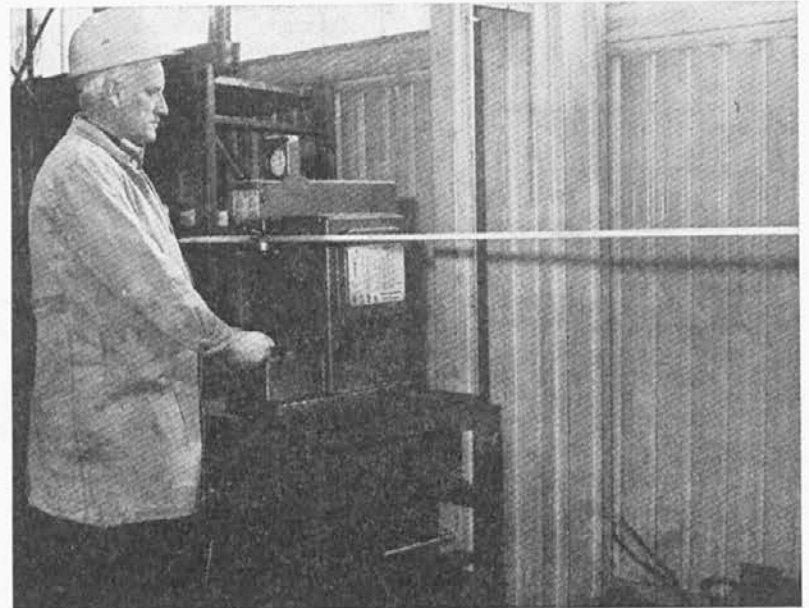
»Akcije bi se udeležil, saj smo jih že izvajali v okviru osnovne organizacije ZSMS. S hitrejšim reševanjem zamisli inovatorjev bi bilo teh več in s tem bi prihranili velika sredstva. Zdaj porabimo za osvajanje takih zamisli preveč časa.«

Albin Vavče, skoblar, tozd stroji in deli:

»Zadeva je aktualna, samo v kakšni obliki in kaj, to bi se morali dogovoriti. Potrebna bi bila akcija čiščenja okolja v železarni. Če bi uspela, bi bilo to že veliko. Sam bi delal udarniško kakšno prosto soboto.«

Zdravko Mlakar, met, tehnik, tozd kovačnica:

»Udarniške akcije se bi udeležil, če bi le imel čas, saj sem z raznimi dejavnostmi zelo zaseden. Takšne akcije je treba pozdraviti. Rad bi, da bi se jih udeležili tudi

Kontrola

ena od akcij, v kateri lahko uspešno sodelujejo ženske. Med laboratorijem in našim obračunom je neizkoriščen prostor. Dobro bi bilo, če bi tam uredili zelenico. Tudi okolico pred vhodom pri glavnem vratarju — predvsem parkirni prostor — bi bilo treba urediti.«

Rajko Čegovnik, met. tehnik, tozd priprava proizvodnje:

»Udarniške akcije bi se udeležil, saj menim, da bi bila odraz splošne zainteresiranosti človeka za ostale pomembne akcije, ki se izvajajo v naši samoupravni socialistični družbi.

Predlagal bi urejevanje okolja posameznih obratov, saj so povsod razmetani neuporabljeni koski starega železa. S tem bi izboljšali notranji videz železarne, pa tudi navzven bi se pokazali kot varčni in na drobne stvari pozorni ljudje.«

Adi Zih, rezkalec, tozd stroji in deli:

»Mislim, da bi udarniške akcije koristile našemu poslovodnemu odboru in ostali administraciji. Sam sem pripravljen sodelovati, vendar le organizirano, in če je končni rezultat pozitiven, ne pa negativen, kot se tudi rado zgodi.«

tisti, ki o takih in podobnih solidarnostnih stvareh največ govorijo.

V tozdu kovačnica bi lahko najprej uredili prostor, kjer bi se lahko naši delavci med polurnim odmorom rekreirali, saj vem, da si večina tega želi. Lahko bi vsaj enkrat v letu očistili prostore, v katerih delamo — ne samo takrat, ko napovedo obisk kakšni vidnejši predstavniki.«

Pripravili delavci v službi za informiranje

Ne odkrivaj vsakemu človeku svojega srca!

Lepa beseda kliče prijatelje ter miri sovražnike.

Neumni ljudje prezirajo znanost, preprosti se ji čudijo, pametni jo izkoristijo.

Kdor hoče uživati, se ne ženi, kdor dobro premisli, se ne ločuje.

mladi fužinar

priloga informativnega fužinarja

Leto VII

Ravne na Koroškem, 1. februarja 1980

Št. 1

»Mladi fužinar« izhaja kot mesečna priloga Informativnega fužinarja. Uredniški odbor: Jože Jurak, Zdravko Fajmut, Vida Kovač, Karlo Krevh in Silvo Jaš, ki je odgovoren tudi za vsebino Mladega fužinarja

Namesto uvodnika

Pred leti se je zaiskrila želja v nas, mladih železarjih, ki smo začutili potrebo, da bi imeli svoje glasilo, v katerem bi krajanom sporočali o delu mladih med fabriškimi zidovi. Predlogov je bilo za zvrhan koš: »Izhajali bi kot priloga Informativnega fužinarja enkrat mesečno, pisali bi o problemih mladih pa o njihovih uspehih, načrtih, težavah in sploh, kako živijo po posameznih OO ZSMS v železarni. Potem bi priobčili tudi kakšno fotografijo ali grafiko pa tu in tam še črtico, novelo ali pesmico, ki bi jih prispevali naši mladi železarji. Skratka, vsa stvar naj bi imenitno potekala, saj bo gradiva dovolj in uredniški odbor bi imel polne roke dela z urejanjem tega našega glasila »Mladi fužinar«!

Res, iskra se je vnela v nas mladih za sodelovanje v tem glasilu. Prvi uredniški odbor je s pomočjo mladih sodelavcev in veteranov Informativnega fužinarja zaoral brazdo plodne zemlje, zraščene v trdo ledino. V to brazdo je padlo seme in vzkliklo ter raslo zorenju naproti skozi lepe, deževne in hladne dneve, a je navkljub težavam in muhavostim dozorelo. Skupaj z vsemi, ki so mu z raznimi prispevki pripomogli do cilja, zorenja in uspešne žetve, kateri smo lahko rekli po nekaj izvodih: »Dobro smo sejali in tudi žetev sama je bila dobra!« Seme, ki smo ga trudoma, a uspešno predelali, je z našimi novimi močmi čakalo, da ga vsejemo v novo zorane brazde, da ponovno vzklije in nam da še lepši in večji pridelek naše novinarske in literarne bere. Seme je ponovno vzkliklo in raslo žetvi naproti, žal, poželi smo manj, kot smo pričakovali. Še hujše — Mlademu fužinarju je kot žitnemu klasju grozilo sušno obdobje našega nesodelovanja in malomarnosti. Preorali smo to našo literarno njivo, da si pridobi novih moči, vsejali

smo novo seme, da bi prebrodilo in popravilo slabo letino. Žal, vzklikla so le malokatera semena in nazadnje je žal semena zmanjkalo in njivo našega glasila Mladi fužinar je zarasel plevel in bodeči osat, ki nas s svojimi ostrimi bodicami zbada v naša mlada čustva: »Češ, zakaj ste čakali, da sem zarasel njivo vašega glasila, zakaj me niste populili prej, ko vas še nisem tako boleče pikal?«

Res je, prej bi ga morali populiti, a smo na žalost pustili, da je rasel in nas tudi prerasel. In sedaj nas boleče pika in nas bo pikal vse dotlej... dokler...

Da, spet smo na začetku, kot smo bili pred leti. Rečem vam, da bomo morali tokrat krepkeje pljuniti v roke in spet zaorati in preorati s plevelom in osatom zaraslo njivo našega glasila in izbrati prava semena, ki bodo zares vzklikla in prinesla po daljšem času spet dobro žetev. Tu vas moram ponovno spomniti, zlasti pa še tiste nekdanje zveste sodelavce z literarno, poročevalsko, risarsko ali foto-grafsko žilico. Seveda pa so tudi novo pečeni v teh zvrsteh dobrodošli, saj bomo slehernega novega sodelavca izredno veseli. Brez skrbi, če koga tare slovnica ali pa mu gre pisanje stežka od rok, tudi njegov prispevek bo dočakal svoj prvi literarni ali novinarski krst z objavo v našem glasilu. Pa tudi honorar, ki ga bo prejel za svoje skromno, a zanimivo delo, bo prilil ustvarjalnega olja na žerjavico.

Naj ob koncu svojega uvodnika, pomešanega s čašo grenkega pelina, s katerim sem vam moral nazdraviti skupno z novim uredniškim odborom, ki ga bomo morali ponovno sestaviti, povem nekaj želja:

pišimo in sodelujmo, kolikor največ moremo, prenesimo na papir zgodbe in prigode doma,

na delu ali kje drugje. Tudi potopisi in potovanja po neznanih krajih ali deželah veljajo za iskano čtivo. Poskusimo se v reportažah, intervjujih! Fotoamaterji in vsi tisti, ki imate smisel za risanje, na plan! Vsak dan se kaj novega zgodi okrog nas, kar je vredno fotografirati, risati ali naslikati. Tako bomo s skupno močjo postali mojstri za zanimiv posnetek, risbo ali lepo besedo in ne nazadnje tudi peresa. Bodimo pa tudi vsi, prav vsi od bralcev do sodelavcev ustvarjalcev uredniki tega našega glasila Mladi fužinar in ne dopuščajmo, da bi to naše glasilo ponovno zarasel plevel slabega sodelovanja!

Karlo Krevh

O Vrba, srečna vas domača...

V februarju se spominjamo obletnic dveh velikanov slovenske besede: dr. Franceta Prešerna in Lovra Kuharja — Prežihovega Vornanca, poeta nevezane besede. In oba, prvi v svojih Poezijah ter v pretresljivi izpovedi Krstu pri Savici, ter Prežih v svojih Samorastnikih pa v Požganici, Jamnici, Doberdobi in Solzicah sta dala trajan, neminljiv pečat slovenski književnosti.

Sicer pa sta postali Vrba in Prešernova rojstna hiša našemu narodu že zdavnaj simbol ter nekakšna izvoljena romarska postaja. In obisk tega kraja je posebno doživetje, ki napolni človeka s posebno čustveno ubranostjo. Podobno doživetje je obdajalo tudi mene, ko sem se prvič srečal z Vrbo, pa čeprav je bila takrat pokrajina nekam pusta ter otožna. Vse je kazalo že pozno jesen.

Hiša z visokim stopniščem, ki vodi h glavnemu vhodu s kamnitim obodom, že na zunaj razodeva precej trdno in značilno slovensko domačijo. Na sprednji strani je vzdignjena spominska plošča iz leta 1872. Tudi v veži pritegne obiskovalčev pozornost črna marmornata tabla, na kateri je izpisan rodovnik Prešernov. Slovesno pa ga uvaja globok izrek, ki ga je posebej za to zložil pesnik Oton Župančič: IZ VEKA V VEK, IZ RODA V ROD GRE TEK, DUH IŠČE POT.

To hišo je leta 1939 odkupila šolska mladina s pomočjo naprednih Slovencev v last slovenskega naroda, je še podnapis. Skrbno urejeni prostori so štirje: veža, črna kuhinja, hiša (tu je mišljena glavna soba) in kamra. Vse-povsod, iz slehernega prostora veje duh po nekdanji slovenski kmečki hiši in tu se mi je zdelo, kot da je nekaj posebnega.

Obiskovalci domačije in častilci pesnikovega spomina so zelo številni, seveda pa pri tem izstopajo učenci in dijaki, ki pridejo sem na razne izlete. Tako potem še rajši, še z večjo ljubeznijo sežejo po Prešernovih Poezijah ter se poglabijo v njihove mogočne in pretresljive izpovedi.

Dan se je počasi nagibal k zatonu, večerilo se je, ko sem odhajal. Skozi sivo kopreno se je prebilo sonce in prej tako pusta pokrajina je mahoma oživela. Nedaleč od mene se je zasvetila podružnična cerkva svetega Marka in takoj za njim že pesnikov dom. V tistem trenutku se mi je zdelo, kot da je vsa ta svetloba segla tudi vame.

Silvo Jaš

Plodno in ustvarjalno

Kolektivno delo, odločanje, odgovornost in obračun z negativnimi pojavi

Nenehen razvoj našega družbenopolitičnega in družbenoekonomskega sistema teži k cilju, da z osvoboditvijo človeka vsakega izkoriščanja človeka po človeku daje delovnim ljudem in občanom, da s pravico do upravljanja z družbenimi sredstvi in z ustvarjanjem dohodka enakopravno odločajo o uporabi teh sredstev za dvig družbenega in s tem tudi osebnega standarda. V večji meri to omogoča prav naš samoupravno socialistični sistem, v katerem ima sleherni član enakopravno možnost, da prek delegatskega sistema odloča o vseh družbenih vprašanjih. To seveda pomeni, da smo vedno in povsod tudi v praksi tako ustrezno delovali in gledano v celoti, izkoristili obstoječe možnosti in smo zato lahko zadovoljni z doseženim. Perspektiva socialističnega razvoja je namreč v nenehnem širjenju človeške ustvarjalnosti, njegove možnosti obvladovanja procesa družbene reprodukcije in njegove svobode. Naš dosedanji razvoj to potrjuje, politični sistem socialističnega samoupravljanja na sedanji stopnji razvoja pa daje dobro osnovo za nadaljevanje tega procesa. Zato mora naša aktivnost danes bolj kot kdajkoli doslej dejansko seči do slehernega mladca (enakopravnega občana) ter mu zagotoviti, da bo izrazil lastni interes in ga demokratično, enakopravno in odgovorno soočil ter usklajeval z drugimi mladimi v okviru ZSMS, potem pa naprej z drugimi delovnimi ljudmi ter občani v krajevni skupnosti, občini in širši družbenopolitični skupnosti. Vodení od teh spoznanj smo mladi v naši OK ZSMS v razpravah ocenjevali funkcionalnost delegatskega sistema znotraj ZSMS, kakor tudi delegatskega sistema v našem skupščinskem sistemu, katerega sestavni del smo. Ocena dejanskih razmer pa nam je bila za osnovo sprejetja osnutka o kolektivnem vodenju, odločanju in odgovornosti v naši občinski organizaciji ZSMS. Razprave so se pričele razmeroma zgodaj, če jih primerjamo z istovsebinskimi razpravami v RK ZSMS in v drugih družbenopolitičnih organizacijah, gledano z vidika našega že dalj časa trajajočega stanja pa vsekakor zadnji čas oziroma moramo ugotoviti, da je šele ocena delovne skupine CK ZKS bila prava spodbuda za to. Ocena delovne skupine CK ZKS, ki je bila izdelana na osnovi ugotovitev ob razpravah v nekaterih TOZD in KS, je za mladino preprosta, jasna, vsekakor pa točna. V njej je zapisano, da smo mladi v naši občini še vedno na robu vseh družbenih dogajanj in namesto da bi se aktivno vključevali v razreševanje vseh družbenih vprašanj in tako skladno z našo vlogo dajali svoj prispevek za razvoj našega sistema, se še vedno ukvarjamo sami s seboj. Ocena sicer ni bila presenetljiva, saj smo do takih ugotovitev prišli že v okviru predkongresnih razprav. Takrat smo sprejeli tudi nekatere ukrepe za izboljšanje pri našem delovanju, vendar je v večini pri tem tudi ostalo ali drugače — mladi smo izključno po svoji krivdi še vedno na robu družbenih dogajanj in se ukvarjamo sami s seboj. Nesmiselno bi bilo pri ocenjevanju funkcioniranja delegatskega sistema to, da bi ugotavljali, kako smo v procentih zastopani v posameznih delegacijah. Ker kljub temu da je procent zadovoljiv, v delegatskem sistemu nismo pravilno angažirani in smo zato neuspešni. Temu pa je v veliki meri kriva sama delegatska povezava znotraj ZSMS oziroma funkcioniranje delegatskega sistema znotraj ZSMS. Po ugotovitvi takega stanja smo na osnovi razprav v večini osnovnih organizacij v juniju lani sprejeli na seji predsedstva vsebinsko in organizacijsko usmeritev za prehod na kolektivno vodenje. Pobudo predsednika Tita o doslednejšem uveljavljanju kolektivnega dela, vodenja in odgovornosti smo sprejeli kot sestavni del trajnih prizadevanj za polno uveljavitev ustavnega položaja delovnih ljudi v združenem delu in v temeljnih skupnostih ter kot edino možno alternativo za nenehno širjenje demokratičnih odnosov v naši družbi. Iz večje demokracije odnosov znotraj

ZSMS kakor tudi v celotni družbi pa po naši oceni izhaja motiviranost članov ZSMS za aktivno vključevanje v razreševanje vseh odprtih vprašanj, s čimer bomo opravičili našo vlogo in dajali svoj prispevek za nadaljnji razvoj sistema.

S prehodom na kolektivno vodenje in odgovornost, kot sta predlagana, želimo poleg demokratizacije odnosov doseči predvsem večji vpliv in kontrolo članstva, večjo javnost dela, ustvariti in razviti moramo boljše vezi z vsemi delegacijami, večjo vzajemno informiranost, s čimer bomo težili k podružbljanju politike. Poleg vsega navedenega smo v usmeritvi za prehod na kolektivno vodenje in odgovornost upoštevali vse specifične razmere, ker le-te bistveno vplivajo na spremembe s tega področja. Pri iskanju boljših rešitev o vsebini delovanja in naši organiziranosti, nismo razmišljali o novih oblikah organiziranosti. Statuta ZSMS in ZSMJ nam s sedanjo vsebino že omogočata popolno demokratizacijo odnosov. V že znanih oblikah smo samo poiskali boljšo delegatsko povezavo, tako da nam bo omogočila izvajanje vseh nalog, ki smo jih z resolucijo sprejeli. V osnutku smo se dogovorili, da pri konkretizaciji pobude o kolektivnem vodenju iščemo nove kvalitativne vsebinske premike in da ne bomo razpravljali o mandatni dobi posameznih politično izvršilnih organov. Tudi ne bomo razpravljali o novem nazivu za sedanjo funkcijo predsednika, ker taka razprava ne bi rešila nič konkretnega, dokler ne bo vzpostavljena popolna demokratizacija odnosov. S tem prav gotovo nismo mislili, da razprava in spremembe na tem področju niso nujne, vendar je dogovor o tem potreben na republiškem nivoju, z upoštevanjem usmeritev v ostalih družbenopolitičnih organizacijah. Spremembe na tem področju so nujne, predvsem zaradi ustvarjanja možnosti in pogojev za uresničevanje načel samoupravne kadrovske politike, rotacije, reelekcije, zamenljivosti in deprofesionalizacije funkcij, s čimer se bodo onemogočili razni negativni pojavi v naši družbi (birokratizem, liderstvo itd.). To je vsekakor drugi prav tako pomemben del sprememb, v katere se bomo vključili, vendar je v danem trenutku pomembnejše, da posebno pozornost namenimo procesu nadaljnje notranje demokratizacije — odnosom med vodstvi in članstvom. Stališče in odločitve morajo nastajati v najširši demokratični razpravi ob vsestranski udeležbi vseh članov ZSMS. Ob ugotovitvi sedanje pozitivne oblike delovanja ZSMS (oblike dela področnih konferenc in raznih komisij), dajemo vso težo na spremembe v naslednjih oblikah delovanja: krajevnih konferencah ZSMS, delu v družbenih organizacijah in društvih, prek KO DO-D in centra za klubsko dejavnost.

Zakaj krajevne konference?

Podlaga aktivnosti za celovito ustavno preobrazbo krajevne skupnosti so bili sklepi in smernice, sprejeti na seji RK SZDL že v začetku leta 1975, podrobno pa je bila opredeljena vloga krajevne skupnosti v stališčih vseh treh zborov skupščine SRS. Premik v razumevanju vloge krajevne skupnosti kot sestavnega dela združenega dela in temeljne enote sistema socialističnega samoupravljanja pomeni že skupno oblikovanje planov razvoja krajevnih skupnosti in samoupravno združevanje sredstev za uresničevanje planov, razvijanje skupnih dejavnosti za zadovoljevanje potreb in interesov delavcev in drugih občanov v krajevni skupnosti. Ta proces naj bi se še poglobil z vključevanjem delavcev-delegatov TOZD v skupščine krajevne skupnosti, kjer naj bi skupaj z delegati iz KS, družbenopolitičnih ter družbenih organizacij in društev odločali o urejanju skupnih problemov v krajevni skupnosti in o širših problemih. Lahko ocenjujemo, da je k taki aktivnosti veliko prispevala prav aktivnost SZDL. Kritično pa moramo oceniti, da se ZSMS v te aktivnosti v krajevne skupnosti ni vključila oziroma da

pasivno spremljamo vsa dogajanja v tej družbenopolitični skupnosti, niti se ne pojavljamo kot frontna organizacija v SZDL in tam skupaj z ostalimi ne usklajujemo naših interesov. Poleg slabega — neaktivnega delovanja ZSMS v krajevnih skupnostih, v naši krajevni samoupravi in skupščinskem sistemu lahko ugotovimo tako delovanje tudi v okviru ZSMS, kajti tam, kjer so se aktivnosti odvijale, so bile povečini plod dela manjšega števila mladincev, ki so se ponavadi zapirali v ozke kroge in tako onemogočili oziroma k svojemu delu niso znali pritegniti celotnega članstva mladih. Namen te razprave prav gotovo ni samo kritizirati naše neaktivnosti, pač pa nam mora kritična ocena dejanskih razmer služiti za izboljšanje razmer. Dobrodošla je namreč samo kritika, ki poleg opozarjanja na slabosti išče tudi vsebinske rešitve za izboljšanje stanja.

Vse ugotovljene slabosti našega vključevanja in delovanja v krajevni skupnosti so gotovo zadosten razlog za ustanavljanje krajevnih konferenc ZSMS. Vsekakor je potrebno na tem mestu poudariti, da oblika organiziranja KK ZSMS ne izhaja samo iz potreb OK ZSMS, ampak so bile potrebe za politično in akcijsko povezanost izražene od OO ZSMS v krajevnih skupnostih. Glavna naloga KK ZSMS je, da usklajuje delovanje med mladimi, ki so organizirani v OO ZSMS v krajevnih skupnostih, v osnovnih organizacijah na šolah, pa v TOZD in mladih, ki organizirano delujejo v okviru DO-D in tako z razvijanjem interesnih dejavnosti dajejo svoj prispevek za razvoj naše družbe in jo z vzgajanjem v njih bogatijo. S politično in akcijsko povezanostjo pa bomo dosegli enotno zastopanje vseh mladih v krajevnih skupnostih in v drugih družbenopolitičnih organizacijah, predvsem pa se moramo vključiti v delo krajevne konference SZDL, ki je po statutu SZDL z vsemi svojimi razvejanimi oblikami in metodami dela opredeljena kot osnova najširšega množičnega in frontnega delovanja delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti. Z organiziranostjo KK ZSMS, kamor se bodo povezovali tudi OO ZSMS iz TOZD, bomo dali precejšen prispevek k tesnejšemu povezovanju in soodvisnosti med TOZD in krajevno skupnostjo, tako da se bo ob enakem povezovanju ostalih struktur pridobivanje dohodka v TOZD in koriščenje tega v KS povežalo v trajno celoto. Mislim, da je nujno potrebno na tem mestu spregovoriti nekaj na splošno o političnem delovanju mladih, saj vseskozi opredeljujem predvsem politično vlogo ZSMS. Pod pojmom političnega delovanja namreč ne mislim nič drugega, kot samo zavzemanje stališča o vseh družbenih in življenjskih vprašanjih. Po domače bi se reklo, da samo na pravem mestu iznesemo naše poglede na vsa družbena vprašanja (npr. program dela s sredstvi krajevnega samoprispevka itd.), kar po navadi delamo ob raznih gostilniških in podobnih debatah. Seveda pa je treba najprej priti do skupnega stališča mladih, potem pa se na osnovi argumentov v SZDL in v KS zavzemati za uresničevanje teh stališč. Odprte konfrontacije — mesto za to pa je v SZDL, dajejo zmeraj boljše rezultate, več prispevajo k napredku, kot pa če prepuščimo, da se družbena dogajanja odvijajo samo po zamisli strokovnih služb ali posameznih vodstev. Druga po vsebini pomembna sprememba je vsekakor na novo opredeljena vloga družbenih organizacij in društev. Vloga le-teh v našem političnem sistemu in v ZSMS je sicer jasno opredeljena že vse od 9. kongresa ZSMS dalje, vendar konkretnega na tem področju, razen občasnega sodelovanja v naši OK, ni bilo. V družbenih organizacijah in društvih prvenstveno delujejo mladi, prav tako so njihove aktivnosti sestavni del družbenopolitične in vzgojne aktivnosti ZSMS. Gre torej za to, da je nujno to delovanje jemati kot sestavni del aktivnosti ZSMS. Iz tega pa izhaja tudi naša obveznost do njih, tu mislim predvsem, da

morajo mladi v DO-D kot enakopravni člani ZSMS imeti možnost, da prek naše organizacije uveljavljajo svoje interese, mi pa imamo na tak način možnost njihovo aktivnost bogatiti z vnašanjem v njihovo delo vse potrebne idejnosti. Zato moramo prek zastavljene oblike koordinacijskega odbora DO in društev doseči, da bodo naše aktivnosti koordinirane in da bodo mladi lahko uveljavljali svoje interese. Prav tako je po vsebini pomembna tudi oblika delovanja mladih v okviru klubske dejavnosti. V te dejavnosti štejemo različne aktivnosti na področju kulture, tehnične kulture, športa, ohranjanja tradicij, MDA. Z razvijanjem teh dejavnosti želimo v naše vrste pritegniti čim večje število mladih in jim omogočiti, da proste aktivnosti razvijajo, tako da se vzgajajo v patriotskem smislu, se pravi: vzgajajo za delo v našem samoupravnem socialističnem sistemu.

Komaj dobra dva meseca je od sprejetja sklepa o prehodu na kolektivni način dela v OK ZSMS, zato je mnogo preuranjeno ocenjevati kakovost nove vsebine delovanja, kaže pa, da nismo zgrešili, saj je zlasti po ustanovitvah krajevnih konferenc delo v mnogih sredinah zaživelo. Tudi kolektivne vloge se poslužujemo in jo razlagamo za spoznanje bolj konkretno, kot je to bilo zaslediti v drugih DPO. Temeljito poznavanje terena mora dati boljše rezultate. Zato je naša jasna usmeritev tudi uperjena v povezovanje individualnega dela in odgovornosti v kolektivno delo, odločanje in odgovornost. Pa še nekaj. Na ta način so mnogo bolje opredeljeni odnosi ter s tem tudi odgovornost, to pa omogoča hitro ukrepanje, če kje zaškriplje.

O nadaljnjih uspehih in neuspehih pa bomo redno poročali v naslednjih številkah »Mlada fužinarja«, ki naj mu bo plodna pot v letošnjem letu.

Zdravko Fajmut in Stane Bodner

Sprejem mladih v vrste teritorialne obrambe

Občinski štab za teritorialno obrambo je organiziral v sodelovanju z OK ZSMS Slovenj Gradec in šolskim centrom sprejem mladih (večina so bili to dijaki) v vrste teritorialne obrambe. In nadvse živahno je bilo tisti dan ob sprejemu in ob vsem tem je bilo zanimivo tudi to, da je bilo tokrat zares veliko mladih, med katerimi pa je prevladoval nežnejši spol. Na večini si lahko razbral nestrpnost, hkrati pa tudi neko radovednost, ki je vela z mladih obrazov. Iz slehernega pa je bilo čutiti tudi odločnost, da po svojih najboljših močeh prispeva k obrambni pripravljenosti v vrstah teritorialne obrambe. Sicer pa so tudi teme na predavanjih bile zanimive, tako da so se seznanili s pojmom teritorialne obrambe, pa spoznali pehotno oborožitev doma in po svetu. Spregovorili pa so tudi o nekaterih najaktualnejših političnih dogodkih v svetu ter odnosu naše države do njih. Seveda so ob tem predvajali tudi najrazličnejše filme. Ravnatelj muzeja ljudske revolucije Ferdo Fišer-Mojka iz Slovenj Gradca pa je mladim spregovoril o začetkih partizanstva v Mislinjski, Mežiški in Dravski dolini, kakor tudi o nekaterih važnejših dogodkih, ki so se toč okrog dogajali. Učni program je bil razdeljen na dva dela. Seveda so se potem poskusili bodoči teritorialci tudi v praktičnih veščinah v streljanju s puško.

Nekateri od pravkar sprejetih mladih teritorialcev so povedali:

Marjana Čas, dijakinja, 17: »Že od nekdanj me je mikalo, da bi se поблиže spoznala z delom in življenjem v vrstah teritorialne

obrambe, in tokrat se mi je ta želja le izpolnila.«

Franc Cerkovnik, delavec, 16: »Da sem postal teritorialec sem se odločil predvsem zaradi tovariških odnosov, ki tu vladajo, prisotna pa je bila tudi želja spoznavati novosti s področja vojaške taktike in strategije.«

Gorazd Kiš: »Predvsem zaradi veselja do takšnega dela, kajti želel sem si vojaškega poklica, vendar žal nisem bil sprejet v voj-

no gimnazijo. Mislim, da se bom vsaj tukaj srečal z nekaterimi vojaškimi veščinami.«

Marta Tretjak, dijakinja, 16: »Postati teritorialka sem si že od nekdanj želela. To je bila moja skrita želja. Sicer pa je tudi v naši OO ZSMS veliko mladih, ki so že precej dolgo v vrstah teritorialne obrambe. Prizadevala si bom, da tudi sama ne bom veliko zaostajala za njimi na najrazličnejših področjih vojaške tehnike in veščine.«
Silvo Jaš

Mladi v industrijskih nožih o svojem delu

Predsedstvo ugotavlja, da smo za razliko od prejšnjih let napravili bistven napredek, vendar še vseeno ne takšnega, kakršnega smo imeli načrtanega. Da nismo izpolnili vseh načrtanih nalog, je krivo tudi to, da nismo imeli izdelanega svojega akcijskega programa. Staro predsedstvo OO ZSMS se je namreč prilagajalo programu KS OO v železarni. Morda je tudi eden izmed vzrokov, da nismo uspeli realizirati vseh akcij, tudi ta, ker tudi KS ni izvedel vseh akcij, mi sami pa smo bili za izvedbo le-teh prešibki.

Akcije, v katere smo se v naši OO vključevali, so zelo številne. Največji poudarek pa smo dali ob odhodu štafete mladosti, kjer je sodelovalo 19 naših mladincev. Sodelovali smo pri evidentiranju novih članov za OK ZSMS ter v zvezi s tem poslali svoje pripombe in predloge. Nadalje smo izvedli kadrovanje mladincev v komisije za posamezna področja v OO. V sklopu priprav za akcijo NNNP je KS OO ZSMS organiziral tridnevni tabor mladinske pohodne brigade na Naravskih ledinah, katerega sta se udeležila dva naša mladinceva. Poleg vseh naštetih akcij smo se seznanili z informacijo o prehodu na kolektivno vodenje. Na sestanku pa smo se seznanili v OO tudi z akcijskim poslovanjem naše TOZD.

Opažamo tudi, da niti na KS OO ZSMS nimamo dovolj usposobljenih mladincev, ki bi bili kos nalogam, za katere so zadolženi. Vse to pa se potem odraža tudi pri našem delu, saj je prav KS OO zadolžen za koordiniranje dela po posameznih OO ZSM

v železarni. Poseben problem pa je z udeležbo mladincev pri posameznih akcijah. Ugotavljamo namreč, da se akcij in nalog ne udeležujejo vsi mladinci, temveč vedno eni in isti. Če bomo hoteli delovati resnično in v takšnih okoliščinah, v kakršnih si želimo, je potrebno in nujno, da si poiščemo način, pri katerem bomo resnično uspeli v naše delo vključiti kar najširši krog mladih. Potem je bila tu še vključitev v proizvodni plan, ki je načrtovan za letošnje leto.

Še nekaj je pri vsemu temu pereče — sklepi z lanske konference. Mi smo te sklepe lepo sprejeli in jih tudi zapisali. Poslali smo jih tudi posameznim službam, ki so zadolžene za odpravo določenih problemov, vendar moramo ob tem povedati tudi to, da se je od teh sklepov bore malo ali pa skoraj nič naredilo. Sprašujemo se, kako te službe ali posamezniki jemljejo ZSM in menimo, da bo potrebno temu enkrat narediti konec.

V naši OO bo potrebno narediti tudi velik korak naprej na področju inventivne dejavnosti. Predsedstvo bo podrobno izdelalo predlog, kako bomo nagrajevali najboljšega mladega inovatorja, ki bo imel prijavljenih največ inovacij. Mislim pa, da se bo vsak maksimalno angažiral in trudil po svojih najboljših močeh na delovnem mestu, da bomo pokazali družbi, da smo tudi v naši TOZD zavestni ter pridni delavci ter dobri samoupravljalci.

Predsednik OO ZSMS ind. noži
Peter Metulj

Mladi teritorialci so z zanimanjem prisluhnili

Nemi popotnik

Naravnost iz Domžal sem pripotoval. Čeprav sem pust, siv in turoben na prvi pogled, pa vendar brez mene ne bi bilo mogoče delati. Pogrešajo me, če me ni. To se je namreč že zgodilo in je bilo hudo; delavci so jadikovali, vodilni pa so kleli in si belili glave, ki so že tako in tako sive. Čeprav je delček mene zelo majhen, skoraj neviden, pa se lahko pohvalim, da v večji količini predstavljam zelo pomembno vlogo v proizvodnji. Naj vam torej povem, čemu služim.

Natovorjen sem v velikih papirnatih vrečah. Po dolgi poti nato prispevam v železarno. Najprej me presejejo, če je potrebno, ker se včasih zredim ali pa mi delajo družbo še razni odpadki. Kot sem že dejal, pomenim največ, kadar se nahajam v večjih količinah. Najraje imam lesno moko, popijem pa zelo veliko singla — torej brez jedače in pijače ne pomenim nič. Pozimi, kadar je zelo mraz, pa mi radi dodajo tudi kozarček tople vode. Vse to dobim šele takrat, ko sem že pripravljen za nadaljnjo uporabo. To ni nič kaj prijetno, saj me najprej žgečka, po dolgem mešanju pa sem že pošteno vinjen. No, morda sedaj že veste, kdo sem? Zvedeli ste, da sem ves omotičen, ko me iz mešalca stresejo na voziček in me potem odpeljejo k odjemalcem. Navadno je ta odjemalec kakšno brhko dekle. Pa ne rečem, da nimam opravka z moškimi, samo preveč jih ne maram, ker so pregrobi. Tako so dekleta v tem primeru veliko bolj nežna, in če pravilno ravnajo z menoj, lahko tudi stojim, če hočejo. In ne imejte ob vsem tem pregrešnih misli. Ko pridem v roke odjemalcu, me ta z rokami ali lopato nameče v posebno krsto, kjer me dobro natlači. Tem »krstam« se reče tudi drugače, vendar ne mislim povedati njihovega pravega imena, ker potem ostanek pripovedovanja najbrž ne bi bil zanimiv. Po vsem tem pride tisto najstrašnejše — odjemalec me hoče zadušiti s plinom.

Dogovarjamo se

Samo dušenje je odvisno od velikosti »krste« ter od moje količine. Čim več me je, tem dlje me dušijo. Človeka ob vsem tem spreleti srh, mene pa najbolj razveseli, če ostanem prišteven, čeprav moram vseeno potem v koš za odpadke. Z dušenjem se namreč spremenim v lepo, vitko ali pa tudi debelušno damo, ki jo potem ljudje občudujejo. Zgodi pa se tudi, da mi manjka kakšen del, vendar me vseeno zlepijo ali zakrpajo, če le nisem drugače preveč deformiran. Ker sem z zgodbo že skoraj končal, vas moram še vseeno vprašati, kdo sem. Verjetno je večina že ugotovila, za tiste pa, ki še ne vedo, jih povabim, naj si me pridejo ogledat. Sem v jedrarni in vsaka delavka bo ponosna, če vam bo lahko kaj pokazala ali povedala o svojem delu in o jedrih, ki jih izdeluje. Jedro — to sem namreč jaz!

MALA

S seminarja na Bledu

Bled je konec prejšnjega leta gostil mlade iz vseh slovenskih ter drugih delovnih organizacij, ki so združene v tej sestavljeni organizaciji (SOZD SŽ) na njihovem vsakoletnem seminarju oziroma posvetu. Teme so bile po oceni udeležencev pestre in zanimive, žal, so nekatere odpadle, ker ni bilo predavateljev.

Izredno zanimivo je bilo predavanje mag. Petra Kunca, podpredsednika poslovnega odbora slovenskih železarn, o skupnih osnovah planiranja za srednjeročno obdobje 1980—85 za SOZD. Sicer pa so tudi pri skupnih osnovah svobodne menjave dela pa o vlogi in položaju ZSMS v samoupravni socialistični družbi ter o vlogi delegatskega sistema mladi dokaj kritično spregovorili, izhajajoč neposredno iz svojega delovnega okolja ter OO ZSMS, kjer delajo. Mogoče je zanimiv eden od predlogov, ki so ga na seminarju sprejeli. Potrebna bo še večja povezava med KS OO ZSMS v železarnah in ostalimi DO, med OK ZSMS. Na takšen način bi lahko tudi veliko hitreje reševali določene probleme, ki nastajajo znotraj njih. Ob vsemu temu pa bo potrebno vzpostaviti še večje in tesnejše stike s konferenco mladih delavcev pri OK ZSMS.

Ob koncu naj omenim še to, da je seminar uspel ter je dosegel svoj namen in škoda, poudarjam, zares škoda, da ni vse teklo tako, kot je bilo zamišljeno, kljub temu, da obstaja pri organiziranju takšnih seminarjev določena tolerantnost.

Za novega predsednika KS OO ZSMS Slovenske železarne so izvolili Tihomirja Kostića, dosedanjemu predsedniku Draganu Simoviću pa so se mladi ravenske železarne oddolžili s skromnim darilom.

Silvo Jaš

S seminarja na Bledu

OBVESTILO

Vse mlade prosimo, da oddajo svoje prispevke (poročila, reportaže, potopise ter literarne prispevke) najkasneje do vsakega 10. v mesecu v mladinski sobi s pripisom za »Mladi fužinar«.

IZ DELA OO ZKS V ŽELEZARNI:

Od ugotavljanja k odpravi napak

Tudi komunisti osnovne organizacije ZKS TOZD industrijski noži z nezmanjšano aktivnostjo nadaljujejo z začrtanimi političnimi in delovnimi akcijami. S kakšnimi težavami se pri tem srečujejo, predvsem pa, kako jih premagujejo, smo vprašali sekretarja partijske osnovne organizacije Branka Kakerja.

»Tovariš sekretar, tudi v TOZD industrijski noži komunisti že nekaj časa ugotavljate, da imate na število zaposlenih zelo malo komunistov. Pa tudi drugače ugotavljate, da je malo komunistov na vodilnih mestih. Kje so po vašem mnenju glavni vzroki za tako stanje?«

»Res je, da nismo komunisti pri industrijskih nožih zadovoljni s številom članov ZK glede na število zaposlenih. Smo povprečno zelo mlad delovni kolektiv, v katerem je precej dobrih delavcev in delavk, ki bi lahko postali člani zveze komunistov. Kje so vzroki za tako maloštevilne komuniste v našem tozdu, o tem smo se že večkrat vprašali. Res pa je, če bomo hoteli v popolnosti analizirati vzroke in odprta vprašanja tudi rešiti, bomo morali najprej nekatere zadeve rešiti pri samih komunistih. Mislim, da se moramo odkrito vprašati, kaj smo storili, da bi se stanje izboljšalo. Odkrito moram povedati, da smo bore malo storili na tem področju. Kot komunisti bi morali biti za vzgled vsem ostalim v tozdu tako pri obnašanju, prizadevnosti in pri delu. Če bomo taki, le takrat nam bodo zaupali tudi drugi delavci, ki nas sedaj opazujejo. Predvsem pa bi se morali kot komunisti na vsakem koraku, ob vsakem času stalno izpostavljati in se boriti za boljše gospodarjenje in seveda tudi za pravice delavcev. Moram reči, da je tega v našem tozdu bolj malo. Precej članov zveze komunistov je zelo pasivnih, zato ni čudno, če se dogaja to, da od sestanka do sestanka govorijo eni in isti komunisti. Ravno zaradi takega odnosa potem na sestankih, kjer bi se morali potegniti tudi za kakšno bolj pomembno zadevo, pridejo pod vpliv nekaterih posameznikov. S takim obnašanjem in početjem potem tudi izgubljam ugled, vsaj v nekaterih delovnih sredinah.

Drugi vzrok pa je morda v tem, ker naši mlajši delavci, organizirani v mladinsko osnovno organizacijo, ne delujejo dovolj pozitivno. Pri tem je res, da vodilni v osnovnih organizacijah ZSMS ne najdejo prave poti, da bi k delu aktivirali čim več mladih v tozdu. To je tudi vzrok, da potem težko mladega delavca evidentirajo za bodočega komunista. Mislim, da sta to dva dokaj ključna problema, ki sta kriva tako ali drugače za sedanje stanje glede članstva ZK v TOZD industrijski noži. Seveda s tem še ni rečeno, da bo tako tudi v bodoče. Res pa je, če bomo hoteli sedanje nezadovoljni-

vo stanje izboljšati, da bomo morali najprej zgraditi komunisti sami sebe tako, kot to od nas zahtevajo partijski dokumenti.«

»Baje tudi v industrijskih nožih niste povsem zadovoljni z medsebojnimi odnosi, tehnološko in delovno disciplino. Ali je temu kriva tudi pretresna proizvodna hala, v kateri se delavci ne počutite dovolj udobno? Precej negotovanja pa povzroča tudi zastarel strojni park v oddelku krožnih žag. Kaj nameravate storiti, da se bodo ozka grla v proizvodnji krožnih žag odpravila?«

»Mislim, da so marsikatera nerešena aktualna vprašanja pri nas kriva, da so medsebojni odnosi znotraj tozda načeti. S slabimi medsebojnimi odnosi smo še najmanj zadovoljni komunisti, saj že nekaj časa samo ugotavljamo, kako je v tozdu. Nikakor ne moremo biti zadovoljni s političnim delovanjem naših delavodij. Ti se vse premalo zavedajo kot člani poslovnega organa, da so soodgovorni za politično stanje TOZD. Menim, da jih bomo morali večkrat postaviti pred dejstvo, ali bodo delali, kot se od njih pričakuje in zahteva, ali pa ne morejo več opravljati svojega dela polovičarsko. Dejal sem že, da v našem tozdu dela kar polovica mladih delavcev. Prav njim in njihovim družinam pa se ne posveča dovolj velika pozornost. Mislim, da se jim premalo nudijo osnovni življenjski pogoji. Tu predvsem mislim na stanovanja. Na drugi strani pa ugotavljamo, da nam primanjkuje strokovnega kadra, predvsem kvalificiranih delavcev. Temu so kriva odhajanja. V zadnjem času so nas zapustili mnogi delavci, ki so se zaposlili v drugih občinah. Zato bomo le morali našim delavcem hitreje nuditi stanovanja.

Dokaj zaskrbljujoč je zadnje čase tudi prevoz delavcev na delo in z dela. Leto že govorimo v železarni, da bi morali avtobusi voziti delavce z dela nazaj domov vsaj 15 minut po končanem delu. Ne pa, kot se dogaja sedaj, ko odpeljejo nekateri avtobusi že pet minut po končanem delu. Prav tak režim nam povzroča velike probleme, saj zaradi neuskajenosti delavci predčasno ustavijo proizvodne stroje in zapuščajo delovna mesta tudi pol ure prezgodaj. Že tako nismo povsem zadovoljni z doseženimi delovnimi rezultati. Če bo šlo tako tudi naprej, bomo z njimi lahko še manj zadovoljni. Težave pa niso samo pri nas delavcih. Precej preglastic nam povzroča naša pretresna proizvodna hala. Da bi stanje v njej vsaj delovno uredili, smo že pred časom predlagali, da bi morali iz nje izločiti varjenje gredic in rezanje raznega materiala. V halo tudi ne spada prvo ravnanje. Prav to povzroča nevzdržen hrup. Do sedaj še nismo prišli dalj kot do pogovorov. Kdaj bomo stanje uredili, je težko reči. Težave pa so tudi v

oddelku krožnih žag. Vsi vemo, da smo z Amerikanci podpisali petletno delovno pogodbo o izvozu krožnih žag. Prav zato bomo morali iztrošen in zastarel strojni park posodobiti, saj se vedno tudi pričnejo vsi problemi in zastoji v proizvodnji. Že od leta 1978 se samo obljublja, da bo tudi ta oddelek moderniziran. Zato ne morem razumeti, da se lahko danes nekateri obnašajo tako negospodarsko sedaj, ko se borimo, da bi izboljšali ekonomsko stabilizacijo. Vemo tudi, da je ena največjih nalog povečati izvoz. Vemo pa tudi, da so v teh oddelkih tudi komunisti, pa se kljub temu obnašajo dokaj neodgovorno. Vsi bi se namreč morali zavedati, da z neodgovornim in netovariškim obnašanjem načenjamo socialno varnost delavcev v oddelku krožnih žag.«

»Zadnje čase ste komunisti precej govorili tudi o delovanju delegatskega sistema. Do kakšnih ugotovitev ste prišli, predvsem pa, pri katerih aktualnih nalogah ste bili prisotni?«

»Res smo zadnji čas precej razpravljali o delovanju naših delegacij in delegatov. Ugotavljamo namreč, da s stanjem nikakor ne moremo biti zadovoljni. Tako smo pregledali, kako uspešni so naši delegati pri opravljanju delegatske funkcije. Moram reči, da nekateri naši delegati te ne opravljajo, kot bi jo morali. Odprto vprašanje je tudi, ali sploh poiščejo mnenja svoje baze. Vse tako kaže, da večkrat odločajo kar po svoje, kar seveda ni prav. Tudi o delovanju družbenopolitičnih in samoupravnih organov ne moremo govoriti, da je zelo zadovoljivo. To delovanje, predvsem pa povezovanje bi moralo biti na višji ravni, bolj kvalitetno in stalno. Prav zato smo se dogovorili, da se bomo komunisti sestali z vsemi delegati v tozdu. Z njimi se bomo pogovorili o bodočem sodelovanju, predvsem pa, kako morajo opravljati delegatsko funkcijo. Od njih pa bomo tudi poskušali zvedeti, s kakšnimi težavami se pri opravljanju delegatske funkcije srečujejo.«

Franc Rotar

Zaostriti odgovornost

Občinska konferenca ZKS Ravne se je v razširjenem sestavu z občinskim svetom ZSS sestala 16. januarja. Dnevni red je obsegal obravnavo sklepov predsedstva CK ZKS in predsedstva Jugoslavije o stabilizaciji gospodarstva, analizo gospodarjenja v letu 1979, svobodno menjavo dela, dohodkovne odnose in problematiko kadrov, če naštejemo le najpomembnejše točke.

Glede na neugodno gospodarsko situacijo in razmere v svetu je konferenca naložila komunistom skrb za izboljšanje stanja, ki naj postane trajna naloga. Komunisti naj bi zagotovili dosledno izvajanje akcijskih programov, kjer so ti že izdelani, kjer niso, morajo pomagati, da bodo čimprej narejeni. Izhodišče so sklepi centralnega komiteja (sprejeti v januarju).

Skupščina občine mora odslej ob vsakem periodičnem obračunu temeljito obravnavati poslovne rezultate in ukrepati, če ugotovi odstopanja od družbeno začrtanih ciljev.

V združenem delu je treba konkretne plane za pridobivanje celotnega prihodka prek udeležbe na skupaj ustvarjenem prihodku, dograjevati sistem dohodka in čistega dohodka v smislu dobrega gospodarjenja.

Konferenca je zahtevala, da naj povsod preučijo investicijske programe ponovno in jih uskladijo z realnimi možnostmi. Zahteva je vsekakor utemeljena, saj resolucija nikakor ne dovoljuje več velikih oči in praznih žepov.

Razprava je bila tokrat zelo živahna, saj so diskutanti navrgli kopico koristnih predlogov v prid varčevanja in izboljšanja ekonomskega stanja, ki se v državi slabša zlasti na področjih, kjer smo vezani na uvoz, saj nezadržno rastejo cene surovinam in energiji. Zato so komunisti zadolženi, da izdelajo varčevalne programe, proučijo možnosti za po-

večanje izvoza in zmanjšanje uvoza, povečanje tehnološke in delovne discipline itn.

Posebej so poudarili, da se je nujno zavestno odločiti, prioriteto vlagati sredstva v materialno osnovo dela, a si istočasno prizadevati, da bi bili materialni stroški čim manjši.

Da so komunisti na konferenci sklenili prav in nikakor preostri, je razvidno iz naslednjih podatkov, ki kažejo gospodarstvo občine Ravne v primerjavi s SRS.

1. Gospodarstvo občine je v devetih mesecih leta 1979 ustvarilo za 15% več celotnega prihodka, gospodarstvo SR pa za 28% več.

2. Dohodka je bilo v ravnskem gospodarstvu za 19%, v slovenskem za 30% več.

3. Čisti dohodek je na Ravnah 19% višji, v Sloveniji 31% višji.

4. Delež občine Ravne v CP Slovenije se je znižal od 1,77% na 1,60%.

5. Dohodek na zaposlenega v občini še vedno višji kot v Sloveniji, in sicer je v občini 182.127 din, v republiki pa 175.079 din, razlika se je zmanjšala.

6. Poprečni mesečni čisti OD na delavca je v SRS 6.813 din t. j. 22,2% več kot lani, na Ravnah pa 7.469 din, t. j. 28,2% več. Razlika se je povečala v korist ravnanskega gospodarstva.

7. Število zaposlenih se je povečalo za 2%, v Sloveniji za 4%.

Predvidevanja kažejo, da bodo po zaključnih računih za leto 1979 finančni rezultati slabši kot leto poprej, v letu 1980 pa se nam obeta drag uvoz in težaven izvoz na konvertibilni trg. Toda v zadnjem času je vse pogostejše slišati, da imamo še velike notranje rezerve. Bržkone so tudi v tem, kot je dejal eden komunistov na konferenci, da smo si vse prevečkrat zadajali ene in iste naloge, ker začrtanega nismo spoštovali.

Z. Strgar

Opravilo „brez haska“

7. januarja 1980 je pričel veljati sklep poslovodne konference, da nihče ne more oziroma ne sme zapustiti delovne organizacije med službenim časom brez posebne dovolilnice oziroma bloka, podpisane od nadrejenega. Glede tega je vse lepo in prav, vendar pa se mi poraja vprašanje, kaj bomo z žigosnimi karticami, ki smo se jih že tako lepo privadili, da jih še kdaj pa kdaj primemo v roke in žigosamo. Vseskozi smo namreč ugotavljali, da te kartice niso bile merilo, kdaj kdo prihaja v službo in kdaj kdo odhaja domov. Res je, imamo zaposlene delavke, ki pripravljajo vsakih petnajst dni kartice in se potem še ukvarjajo s tem, kdo redno žigosa le-te ter nato po določenem razporedu pošiljajo po TOZD te razporede, da nadrejeni vidijo, kdo redno žigosa, kdo neredno, kdo nima kartit. Vendar merilo za plačilo oziroma prisotnost na delu je še vedno lista navzočih, ki se nahaja pri naših nadrejenih. Glede na vse zgoraj navedeno pridemo do zaključka, da je žigosanje kartic brez »haska«.

Delavec s tem ko je žigosal kartico, ni bistveno ničesar napravil. Saj že vsak ve, da se mu delovni dan nikakor ne obračunava po kartici. Seveda verjetno večkrat pomisli, ko »štempla« kartico, da je tudi napravil dobro delo, saj so te kartice tudi kruh nekaterim delavkam, ki bi jih lahko zapo-

slili kje drugje. Normalno mora biti vsem jasno, da bomo sedaj z novimi dovolilnicami rabili še najmanj eno delavko, ki bo le-te redno pregledovala ter zopet na ravnateljstvo TOZD pošiljala dopise na A4 formatu, kdaj je kateri delavec in zakaj zapustil delovno organizacijo oziroma delovno mesto.

Tu se ravno kaže naša zavest, da ne moremo v naši delovni organizaciji obračunavati ur po prisotnosti, saj če bi začeli obračunavati OD po žigosnih karticah, smo lahko prepričani, da ne bi bilo treba nobenih dovolilnic, kajti vsak delavec bi se zavedal, da s tem, ko nima žigosne kartice, praktično nima priznanega delovnega dne ali po domače »šihsta«.

Torej prihajamo do ugotovitve, da delavec, ki se malo globlje zamisli, opazi, kakšna sredstva odvajamo za papir ter za vse ostalo poleg žigosnih kartic, a poleg vseh teh izgubljenih sredstev nimamo ničesar koristnega. Saj bi se morali namreč zavedati, da če bomo znali prihraniti na določenih kritičnih mestih, bomo dobro gospodarili. Ampak mi verjetno nikakor nočemo dobro gospodariti, če se pa tako igramo s sredstvi, ki so v bistvu sredstva nas vseh. To so samo razmišljanja neposrednega proizvajalca, ki se tudi čuti prizadetega ob tem našem ljubem nepravilnem gospodarjenju.

Silvo Veršič

DELOVNA DISCIPLINA JE KOMPLEKSEN PROBLEM

Ta članek je bil dostavljen na uredništvo 15. januarja. Nastal je torej le teden dni po uvedbi dovolilnic. To pa je odločno prekratka doba, da bi lahko že ocenjevali njihovo učinkovitost. Takoj na začetku je treba tudi popraviti dve stvarni napaki v članku:

— za pripravo kartic nimamo zaposlenih več delavk, celo ene ne. S karticami je dela največ 8-krat 8 ur na mesec. Opravlja ga

delavka, ki je sicer zaposlena v razmnoževalnici.

— Zaradi dovolilnic ne bo zaposlen nihče na novo.

In zdaj k jedru stvari. Imejmo o žigosnih karticah kakršnokoli mnenje, v tem trenutku so skupaj z dovolilnicami ter še s čim nepogrešljiv inštrument za zagotavljanje discipline prihajanja na delo, navzočnosti pri delu in zapuščanja dela. Poglejmo: kartice žigosamo v neposredni bližini de-

lovnega mesta. To pomeni, da ne moremo mimo vratarja npr. ob 5.59, saj v tem primeru dokazano zamudimo delo, ker ne moremo začeti z njim prej kot npr. ob 6.10. — Kartica to pokaže. In zato jo še zmeraj imamo.

Dovolilnice pa smo uvedli zato, ker je poslovodna konferenca ugotovila, da so posamezniki žigosali tudi po več kartic hkrati, nekateri so jih tudi sami podpisovali in jih tako uporabljali kot prepustnice.

Delovna disciplina je gotovo kompleksen problem, ki ga en sam ukrep najbrž ne bo rešil. Zato se bodo karticam o navzočnosti in dovolilnicam pridružili še delavski avtobusi s takimi voznimi redi, da zaradi njih ne bo treba predčasno zapuščati dela. Zato bo s 1. februarjem začela delovati direktna kontrola pooblaščenih delavcev na delovnih mestih, zato bo posebej natančna evidenca

popoldanskih prihodov na delo (nujne nadure ali zasebna murks-larija, ki se hoče prikazati kot nadurno delo). In končno bomo začeli uveljavljati pavšalne odškodnine po določenih pravilnika o odgovornosti.

Ko bodo vsi ti instrumenti skladno že nekaj časa delovali, bomo gotovo še enkrat pretehtali (ne)primernost uporabe žigosnih ur. Na koncu pa samo še eno opozorilo piscu članka:

— Gotovo na področju gospodarjenja še nismo storili vsega, kar je možno, in imamo tu še rezerve. Prav tako pa je dejstvo, da se ta trenutek tako poslovodni organi kot samoupravni organi skupaj z družbenopolitičnimi organizacijami borimo za boljše gospodarjenje. Zato teh skupnih prizadevanj ne smemo že vnaprej stavljaljati pod vprašaj.

Urednik

Sistem ukrepov v disciplinskem postopku

Splošne določbe

V 195. členu zakona o združenem delu so določeni naslednji disciplinski ukrepi, ki jih lahko disciplinska komisija izreče delavcu zaradi kršitve delovne discipline: opomin, javni opomin, razporeditev k drugi nalogi za določen čas, denarna kazen in prenehanje delovnega razmerja.

Temeljni namen disciplinskega postopka ni izrek disciplinskega ukrepa, pač pa ugotovitev delavčeve disciplinske odgovornosti. Izrek ukrepa je le posledica ugotovitve delavčeve disciplinske odgovornosti.

Pri izreku ukrepa je treba upoštevati različne subjektivne in objektivne kakor tudi olajševalne in obtežilne okoliščine. Prav zaradi teh okoliščin ne more biti avtomatizma pri izrekanju posameznih ukrepov. Avtomatizem pri izrekanju ukrepov se kaže včasih tudi v miselnosti, da mora biti vsak naslednji ukrep zoper istega delavca za stopnjo strožji. Jasno pa je, da je mogoče zoper istega delavca izreči enak ukrep tudi večkrat.

Izrečni ukrep odraža individualno prevencijo (opozorilo prizadetemu delavcu, naj ne ponavlja več kršitev delovnih obveznosti) kakor tudi generalno prevencijo (opozorilo tudi drugim delavcem, naj ne kršijo delovnih obveznosti). Če bo npr. ugotovljeno, da nekateri delavci še naprej hodijo na delo pod vplivom alkohola, čeprav je disciplinska komisija že večkrat izrekla ustrezne ukrepe proti posameznim delavcem zaradi iste kršitve delovne obveznosti, bo pač treba ob nadaljnjih takih in podobnih kršitvah izrehati strožje ukrepe zaradi generalne prevencije.

Delavec je disciplinsko odgovoren le za tisto dejanje, ki ga stori po svoji krivdi. Poudarjeno načelo krivdne odgovornosti zato pomeni, da je treba v vsakem samoupravnem splošnem aktu določiti, katere okoliščine je treba upoštevati pri izrekanju ukrepov,

in sicer: teže kršitve, posledice kršitve, stopnjo delavčeve odgovornosti, okoliščine, v katerih je bila kršitev storjena, prejšnje delo in vedenje delavca, pomen njegovega ravnanja in druge podobne okoliščine.

Nekatera pravna in praktična vprašanja glede izrekanja posameznih ukrepov

OPOMIN IN JAVNI OPOMIN

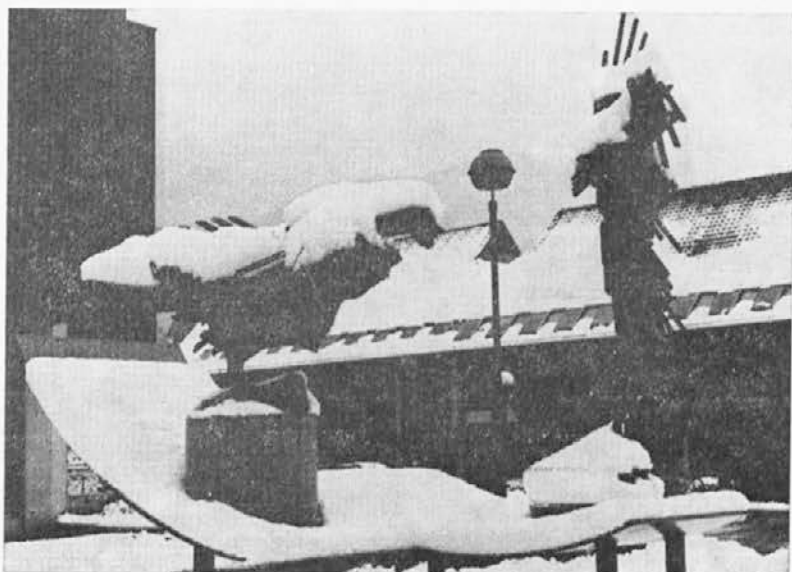
Razlika med ukrepoma je samo ta, da je javni opomin po svoji moralni teži strožji ukrep od opomina. Ker izrekanje ukrepov ni avtomatično, pač pa so zanj odločilne objektivne in subjektivne okoliščine, je mogoče zoper istega delavca tudi večkrat izreči opomin ali pa mu npr. izreči ta ukrep, čeprav mu je bil pred tem izrečen že strožji ukrep.

Včasih se razlaga, da je bistvo javnega opomina v tem, da se ta ukrep javno objavi, medtem ko se opomin ne objavi. Taka razlaga nima podlage v zakonu. Naziv ukrepa »javni opomin« ne pomeni, da bi bilo samo ta ukrep mogoče objaviti, ne pa tudi ukrepa »opomin«. Če je celoten disciplinski postopek javen, je tudi izrekanje ukrepov javno. Kar pa je javno, je mogoče tudi objaviti. Načelo javnosti namreč zajema tudi načelo, da je vse, kar je bilo javno izgovorjeno, mogoče tudi javno objaviti.

Tako tudi ni nobene ovire, da ukrep opomin ne bi smel biti javno objavljen, npr. na oglasni deski v temeljni organizaciji, v internem časopisu organizacije združenega dela ali na drug podoban način.

RAZPOREDITEV NA DRUGO DELO OZIROMA K DRUGI NALOGI

Konkretizacija tega ukrepa je prepuščena republiškem zakonu o delovnih razmerjih in samoupravnemu splošnemu aktu. Ukrep sme trajati le določen čas,

Črno in belo

to je čas, ki je določen v samoupravnem splošnem aktu. Ko disciplinska komisija izreče ta ukrep, mora obenem izreči, koliko časa bo trajala razporeditev delavca na drugo delo (največ do 1 leta).

Na podlagi tega ukrepa je mogoče delavca razporediti na katekolo delo oziroma nalogo, razen na take, ko zaradi samega ukrepa ne more opravljati novih del oziroma nalog, dokler ukrep traja. V takem primeru je delavec dolžan opravljati tudi dela oziroma naloge, ki ne ustrezajo njegovi strokovni izobrazbi oziroma z delom pridobljenim delovnim zmožnostim. Odločba o izrečenem ukrepu bo zato morala vsebovati tudi podatek, na katera dela oziroma naloge je delavec začasno razporejen.

DENARNA KAZEN

Znano je, da so se v Jugoslaviji vse do sprejetja ZZD razvijale ostre polemike o utemeljenosti denarne kazni kot disciplinskega ukrepa; sam zakon pa je denarno kazen točno opredelil. Izreka se samo za hujše kršitve delovnih obveznosti, ki jih navajata ZZD in republiški zakon o delovnih razmerjih. Razumljivo je zato, da bo disciplinska komisija izrekla denarno kazen samo takrat, kadar bodo kršitve, za katere je mogoče izreči denarno kazen, določene skladno z zakonom v samoupravnem splošnem aktu.

ZDR Slovenije je določil, da se denarno kazen sme izreči največ do 10 % zneska enomesečne akontacije osebnega dohodka. Glede na teže dejanja, posledice in osebne razmere storilca bo disciplinska komisija izrekla denarno kazen na primer v znesku 1 %, 3 %, 5 % itd. enomesečne akontacije osebnega dohodka.

Izvršitev denarne kazni se lahko odloži za čas, ki ga določa samoupravni splošni akt. Če delavec v času, za katerega je bila odložena izvršitev ukrepa, ne prekrši znova hujše delovne obveznosti, se šteje, da ukrep ni bil izrečen, delavec v takem primeru torej ne plača izrečene denarne kazni.

Pogojno odložena izvršitev ukrepa pa se lahko prekliče, če delavec v pogojni dobi hujše krši delovno dolžnost. Republiški zakon o delovnih razmerjih je v 152. členu tudi določil, da je pravomočna odločba disciplinske komisije o izrečenih denarnih kaznih izvršljivi naslov, da je torej mogoče denarno kazen od delavca prisilno izterjati tudi brez sodne odločbe.

PRENEHANJE DELOVNEGA RAZMERJA

Disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja je nedvomno najhujši disciplinski ukrep. Ne samo zato, ker že zaradi njegove narave ni mogoče izreči ostrejšega ukrepa, pač pa tudi zato, ker ima daljnosežne posledice. Ne samo to, da prizadeti delavec z izrekom tega ukrepa izgubi status delavca v združenem delu v določeni temeljni organizaciji, ukrep torej poseže v njegovo ustavno pravico delati v določeni temeljni organizaciji, pač pa ima zaradi svoje narave tudi hude posledice na področju socialne varnosti prizadetega delavca.

Ukrep prenehanja delovnega razmerja je mogoče izreči samo za hudo kršitev delovne obveznosti, ki je opredeljena v samoupravnem splošnem aktu. Iz 1. odst. 197. člena ZZD izhaja, da ukrepa tudi ni mogoče izreči za vsako hudo kršitev delovne obveznosti, pač pa mora biti kršitev tako huda:

- da se z njo povzročijo motnje v razmerjih pri opravljanju del oziroma nalog ali
- da se z njo onemogoča ali otežuje delo drugih delavcev ali
- da se z njo kako drugače moti delovni proces.

To pa so vsekakor taka ravnanja, kot je neopravičeno izostaja-

nje z dela; kršitev določb o zavarovanju pred požarom in drugimi naravnimi nesrečami; nezakonito razpolaganje z družbenimi sredstvi; opustitev ukrepov za varstvo delavcev pri delu in varstvo družbenih sredstev; prihajanje na delo v vinjenem stanju; uživanje alkohola ali uživanje mamil med delom; hujša kršitev samoupravnih pravic in podobno.

Kot posebnost ukrepa prenehanja delovnega razmerja je treba omeniti, da je tudi izvršitev tega ukrepa mogoče pogojno odložiti za čas, ki ga določa samoupravni splošni akt, ki pa ne sme biti daljši od enega leta.

Sonja Slemnik

Šola v naravi

Osnovni šoli Prežihovega Vo-ranca in Koroški jeklarji z Raven sta tudi v letošnjih zimskih počitnicah organizirali šolo v naravi. Tako so se učenci petih razredov tokrat smučali v Prežihovih Kotljah. Dnevne prevoze, malico, kosilo in izvedbo šole v naravi sta financirali šoli sami. Nabavili pa sta tudi nekaj smučarske opreme.

V TOZD IN OZD O STABILIZACIJI

Da bi delovni ljudje in občani ravenške občine bili seznanjeni z letošnjo stabilizacijo našega gospodarstva, predvsem pa z ukrepi in nalogami, so skupščina, izvršni svet občine Ravne in družbenopolitične organizacije v drugi polovici januarja pripravili posebne posvete. Udeležili so se jih člani kolegijjskih proizvodnih organov, individualni poslovedni organi, predsedniki delavskih svetov, sekretarji OO ZKS in predsedniki osnovnih organizacij ZSS.

JUBILEJNI KONCERT

Ob 15-letnici uspešnega delovanja Koroškega vokalnega kvinteta in okteta Poljana je bil 9. januarja na Prevaljah jubilejni koncert. Poleg jubilarov so na koncertu sodelovali tudi mešani pevski zbor »Srce«, folklorna skupina iz Dobrle vasi in ženski komorni zbor iz Dravograda.

NADOKNADITI ZAMUJENO

Da bi gradbeni delavci TOZD Stavbenik Prevalje nadoknadili zamujeno pri gradnji družbenega doma na Prevaljah, morajo delati kljub snegu in mrazu. Kot kaže, bodo uspeli.

fr

KITAJSKE MODROSTI

Srce ima svoje vzroke, ki jih razum ne pozna.

Ne bodite kot mačka, ki je pohlepna po ribi, plavanje pa ji smrdi.

Igralec nikoli ne vidi v ogledalu svojega obraza, temveč le svojo masko.

Tisti, ki se hočejo česa naučiti, niso nikoli brezposelni.

Spomini so klicanje duhov.

Ni velikega in pomembnega podviga brez nevarnosti.

Kaj more hladna in gola resnica proti bleščim čarom laži?

Človek, ki ni nikoli trpel, ne zna niti oproščati.

Ko načrtujemo potomstvo, moramo vedeti, da vrline niso dedne.

Napake drugih so vedno zabavne.

Vabilo k sodelovanju

V novembru 1978 je bilo ustanovljeno društvo inženirjev in tehnikov Železarne Ravne in za nami je enoletna prehojena pot. Ob ustanovitvi smo izdelali obširen program aktivnosti in te razdelili v naslednje sekcije:

- debatni večeri in strokovna predavanja,
- izobraževanje kadrov in
- prevajanja strokovne literature.

Za vsako sekcijo je zadolžen team, ki vodi, organizira in skrbi za aktivnost. S tem dejavnosti niso zaključene in se bodo širile vzporedno s potrebami društva.

Če se ozremo eno leto nazaj, lahko ugotovimo, da so sekcije živahno delovale in da je DIT prvi korak dobro zastavil. Inženirji in tehniki železarne se radi odzovejo sodelovanju in smo dejavnost v okviru DIT resnično pogrešali.

Kmalu smo slišali kritične pripombe, da posamezniki o aktivnostih niso bili obveščeni in marsikdo, ki je pripravljen sodelovati, ne ve, kje začeti. Vsake iniciative in sodelovanja bomo zelo veseli in zato objavljamo imena članov, ki organizirajo in koordinirajo delo v društvu:

- predsednik društva: Šegol Jože, tel. 625,
- tajnik društva: Večko Maks, tel. 496.

Za posamezne dejavnosti skrbijo:

- debatni večeri: Švajger Milan, tel. 582,
- strokovna predavanja: Vodeb Dušan, tel. 788,
- izobraževanje kadrov: Pikalo Mirko, tel. 667,
- prevajanje strokovne literature: Ferlež Robert, tel. 562.

Pri vsem tem pa ne smemo pozabiti, da je osnovna dejavnost društva tudi medsebojno spoznavanje strokovnjakov v železarni. Dobri človeški odnosi so porok za uspešno sodelovanje in s tem namenom smo organizirali debatne večere. Občasna srečanja izven železarne s poljubno, a zanimivo temo so prav gotovo primeren način medsebojnega spoznavanja, zato so posebej vabljeni k sodelovanju mladi strokovnjaki — pripravniki.

V preteklem letu smo organizirali pet debatnih večerov:

- V februarju smo s tov. Vrečičem Kolomanom diskutirali o vtisih s poti po Japonski.

— V marcu nam je tov. Šipek Mitja najprej s filmi prikazal možnosti modernizacije kontrole, v drugem delu pa zelo slikovito komentiral filme, ki jih je posnel v Nairobiju in na Sejšelskih otokih.

— V aprilu smo si izbrali zelo aktualno, a žal ne tako »privlačno« temo: investicije v proizvodnjo pnevmatičnih strojev. Maloštevilnim diskutantom je znal tov. Geršak Jože prikazati investicije v več barvah.

— Tudi v maju z obiskom nismo imeli srečne roke. Tov. Znidar Janez je vodil diskusijo o bodoči inovacijski dejavnosti v železarni. Žal ni bilo tistih, ki to dejavnost najbolj kritizirajo.

Ko smo uvideli, da lepi spomladanski in poletni meseci niso pravi čas za debetne večere, smo naslednji in zadnji večer v letu 1979 organizirali šele v novembru.

Nismo se uštel. Udeležba je bila številna, kar 46 udeležencev je zanimala tema »Železarna včeraj, danes, jutri«. Ali bi lahko še koga?

V letošnjem letu pričakujemo, da bodo naša srečanja še številnejša. Ker pa dobrih tem za debato ni lahko pripraviti, vabimo k sodelovanju strokovnjake železarne, ki so že ali pa še bodo postali člani DIT. Aktualni in za širši krog zanimivi predlogi bodo zelo dobrodošli.

Odbor DIT

IZ OBČINE

Zasluznim državna odlikovanja

Na tradicionalnem novoletnem sprejemu, ki ga je 27. decembra priredil v hotelu Peca v Mežici predsednik skupščine občine Ravne Rudi Vrčkovnik, so podelili tudi državna odlikovanja. Tako je red dela z zlatim vencem prejel Ivan Močnik z Raven, Gabrijel Bajt in Simon Črešnik iz Črne sta prejela red zaslug za narod s srebrno zvezdo; red dela s srebrnim vencem so dobili Damijan Kavtičnik s Prevalj, Marija Bluder in Radivoje Radovič z Raven; medaljo za zasluge za narod pa Marija Božič, Franc Gostinčnik in Adi Filip.

IZ NAŠIH KRAJEVNIH SKUPNOSTI:

Ob meji boljši življenjski pogoji

Kljub temu da krajevna skupnost Šentanel deluje šele nekaj mesecev, je v Šentanelu, Jamnici, Suhem vrhu in na Dolgi brdi opazen viden napredek. V KS Šentanel, kjer živi 146 žensk, 173 moških in 90 otrok v 65 gospodinjstvih (od tega kar na kmetijah 40), pa je še vedno precej odprtih vprašanj.

»Aprila preteklega leta smo se Šentanelci na referendumu odločili za novo lastno krajevno skupnost in za novi krajevni samopri-spevek. Ta korak je bil že nujen, saj smo nekaj morali storiti tu tik ob državni meji, da obdržimo prebivalstvo pred odhajanjem v dolino. Kljub temu je v dosedanjem planskem obdobju, prebivalstvo pri nas stagniralo, po prečni letni stopnji kar za 1,5 odstotka. Prav zato moramo delovnim ljudem in občanom krajevne skupnosti Šentanel zagotoviti osnovne življenjske pogoje, ki so v mejah našega standarda,« je dejal Peter Plevnik, tajnik krajevne skupnosti Šentanel.

»Nekaj ste že naredili, kaj nameravate storiti v tem letu?«

»Na območju krajevne skupnosti Šentanel ne deluje nobena TOZD. Edini gospodarski dejavnosti sta kmetijstvo in gozdno gospodarstvo. V sedanjem srednjeročnem obdobju je prav kmetijstvo doseglo viden napredek v razvoju. Da se bo naša KS lahko še bolj razvijala in napredovala, je eden bistvenih pogojev sodobna cestna povezava v krajevni skupnosti s sosednjimi. Glavna naša naloga in cilj je, da se kmetijska dejavnost ohrani, predvsem pa, da se bo kmetijstvo še hitreje razvijalo. Seveda ob tem ne bomo

zanemarjali našega kmečkega turizma.

Poudaril sem že, da se je v sedanjem srednjeročnem obdobju veliko zgradilo in uredilo na Šentanelu. Precej nalog pa še vedno ni realiziranih iz začrtanega programa. Tako bi morali v tem letu končno zgraditi avtobusno postajališče, urediti bi morali okolico okrog spomenika in center vasi. Urediti telefonsko omrežje, s pomočjo katerega bi letos že dobili 12 novih telefonskih priključkov. Uredili naj bi tudi cestno razsvetljavo in asfaltirali cesto od križišča v Šentanelu do Zvonikovega mlina v dolžini 4200 metrov. Ob tem bomo tudi uredili dva mostova na cesti na Šentanel.

»Kaj bo krajevna skupnost Šentanel pridobila v srednjeročnem obdobju 1981—85?«

»Tudi delovni ljudje in občani krajevne skupnosti Šentanel smo že izdelali smernice za prihodnji srednjeročni plan. Tako smo se domenili, da bomo svoje razvojne cilje — uskladjili z drugimi udeleženci planiranja po načelu družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja. V predlog plana naše krajevne skupnosti smo tako zapisali res najbolj nujne potrebe, pač tiste, za katere menimo, da jim bomo v naslednjem srednjeročnem obdobju tudi lahko uresničili. Ker v sedanjem srednjeročnem obdobju ne bo zgrajena nova osnovna šola, bo zato na prvem mestu v naslednjem srednjeročnem obdobju. Mislim, da pri tem ne bo težav, saj vsi dobro vemo, v kakšnem stanju je sedaj šola na Šentanelu. Nima sanitarij, garderob, ogrevalna in potrebne opreme.«

F. Rotar

Z D R A V J E

ČEBELJI PRIDELEK KOT ZDRAVILO

Zadnja leta se vse več govori o zdravilnem učinku čebeljih pridelkov. Zdravstveni delavci nalezimo v praksi vedno pogosteje na vprašanje, kako in koliko tega ali onega medeksovega preparata naj se vzame pri različnih obolenjih. Le-to me je navedlo, da strnem nekaj misli oziroma dognanj o uporabnosti čebeljih pridelkov v humani medicini. V strokovnem jeziku govorimo o veji obrobne medicine oziroma apiterapiji ali apipreventivi.

Leta 1978 je bil v Portorožu simpozij, posvečen zdravljenju bolezni s čebeljimi pridelki. Zahvaljujoč znanstvenim in novim kliničnim raziskavam smo potrdili že znane ugotovitve iz apiterapije.

O cvetnem prahu kot zdravilu še nimamo veliko izkušenj, vemo pa, da čebela brez njega ne more

živeti. Zanj je cvetni prah edini vir beljakovin, hormonov, vitaminov, mineralov, maščob, smol in še drugih snovi. Cvetni prah se nahaja tudi v medu, propolisu in vosku. Dosedanje izkušnje kažejo, da bo cvetni prah v medicini igral še zelo važno vlogo kot zdravilo ali kot dietetično sredstvo.

Cvetni prah je del rastline. Nastaja v prašnikih; to so moški razmnoževalni organi rastline. Biti mora čist, brez tujih primesi, pravilno sušen, pravilno shranjen in ne starejši od dveh let, kolikor ni posebej konzerviran z medom, alkoholom ali z nizko temperaturo. Cvetni prah zelo variira po svoji sestavi — govorimo o njegovih specifičnih lastnostih. Poleg vode (10—20%), beljakovin (7—30%), maščob (2—14%), ogljikovih hidratov (5—20%) in celuloze

(3—7%) vsebuje tudi manjše količine hormonov, vitaminov A in B skupine.

Prisotni hormoni v cvetnem prahu kažejo specifična delovanja, zlasti t. i. bioflavonoidi zaščitno proti lomljivosti in propustnosti drobnih krvnih žilic. Vplivajo tudi na presnovo kalcija, preprečujejo skorbut, kožne in sluznične krvavitve revmatičnega, infekcijskega ali alimentarnega izvora. Dokazan je protivirusni učinek in učinek za zniževanje maščob v krvi. Deluje pri zastrupitvah s svincem, arzenom, benzenom, proti škodljivim učinkom kemoterapevtikov in antibiotikov t. i. penicilinskem krču. Ščiti pred opeklinami z ultravioletnimi in rentgenskimi žarki. Nekateri delujejo celo odvajalno. Preprečujejo tvorbo sočne kisline.

Naštetimo nekaj bolezni, pri katerih se je pokazala uporaba čebeljih izdelkov kot zdravilo:

1. Kožne bolezni — vitiligo.

Pri uporabi cvetnega prahu že po 4—5 mesecih preneha občutljivost na svetlobo. Namesto cvetnega prahu lahko uporabljamo tudi njegov preparat melbrosin sirup 2—3 žličke dnevno več mesecev.

2. Boleče mesečno perilo — dismenorhoa.

To neprijetno in vse pogostnejše obolenje pri dekletih in ženah v velikem številu primerov preneha po večmesečnem jemanju melbrosina ali medeksovih kapsul.

3. Sivjenje las pri moških in ženskah preneha pri večletnem jemanju preparatov cvetnega prahu.

4. Po daljšem jemanju cvetnega prahu oz. njegovih pripravkov se človek telesno in duševno osveži.

5. Dober učinek se kaže tudi pri povečanju prostate. Potrebno je večmesečno jemanje pripravkov z ustreznim cvetnim prahom.

Pretiranje pri jemanju cvetnega prahu ni priporočljivo, zlasti za daljšo ali trajno rabo. Jemlje se največ 5—15 g oz. 1—3 žličke na dan.

Drugi čebelji pridelek, o katerem dosti govorimo, je propolis. Le-ta je sestavljen iz treh komponent: smole, voskov in biološko aktivnih komponent.

Pri propolisu lahko govorimo o dveh različnih aktivnostih: protibakterijski, protiglivični oziroma protivirusni, ki sta vezani na alkoholne in vodne ekstrakte propolisa. Pripisujejo mu tudi anestetično, antitoksično in regenerativno delovanje — torej zmanjšuje bolečine in pospešuje obnovo celic.

Uporabljamo ga za zdravljenje lažjih respiratornih infekcij, soora, herpesa, pri sončnih opeklinah in tudi pri obolenju zob. Možni so pojavi preobčutljivosti, zlasti pri zdravljenju kožnih infekcij.

Matični mleček je izloček čebele, o katerem vemo danes še zelo malo. Njegova uporabnost je pomembna v kombinaciji s propolisom, cvetnim prahom in medom.

Med je prav gotovo najstarejši znani produkt čebel, zaradi svoje sestave bolj pomemben kot prehrabno in manj kot zdravilno sredstvo. Redno uživanje medu predstavlja samo po sebi neke vrste terapijo, čeprav nekateri predlagajo uporabo medu ravno zaradi njegovih antibiotičnih aktivnosti.

Glede na vse do sedaj opisane lastnosti propolisa, matičnega

mlečka, cvetnega prahu in medu so le ti v apiterapiji uporabni kot samostojni preparati ali v kombinacijah. Kombinacije so zlasti pomembne pri terapiji vnetnih procesov.

V zaključku lahko rečemo, da smo prikazali trenutno poznavanje apiterapije in poskušali nakazati možnosti nadaljnega razvoja. Ostane pa še odprto vprašanje statusa in vrednosti apiterapije oz. apipreventive v medicini: »Ali je to medicina ali ne?«

Dr. Marija Vodnjov

IZDAJATELJSKA DEJAVNOST V OBČINI

Jubilejni almanah Koroškega kinokluba

Koroški kinoklub je ob svoji 20-letnici izdal lično brošuro. Kakor je tanka, je vredna vsaj nekaj recenzentskih vrstic.

Roman Flis ima v njej dva prispevka. V prvem (»Dvajset let star trak«) je na kratko popisal važnejše mejnike v delu kluba, v drugem — »Posebna šola za vzgojo odraslih občanov« — je duhovito spregovoril o filmski vzgoji.

Rudi Čretnik je v članku »Amater in njegov klub« očrtal pomen in posebnosti kinoklubov; v »Hitri anketi« je zbral mnenja filmskih amaterjev o njihovi vlogi v družbi.

Francišek Juričan s tekstom »S sedeža v parterju« in Vinko Ošlak z esejem »Moč in nemoč amaterskega filma« razmišljata o filmu kot najbolj množični umetnosti našega časa, a tudi o pasteh amaterskega samozadovoljstva.

Lepo, kulturno dejanje!

Bilten OK ZSMS Ravne na Koroškem

Decembra 1979 je izšla že 8. št. internega Biltena OK ZSMS Ravne na Koroškem. Naklada je 100 izvodov, obseg 9 tipkanih strani, na njih pa devet aktualnih prispevkov. Bilten je pisan živahno, sega razen na politična področja tudi k zakonskemu svetovanju in zabavni glasbi.

Avtor(ji?) si zasluži(jo) zares vse priznanje in predvsem širše pozornosti.

Obvestila študijske knjižnice

Decembra lani je ravenska študijska knjižnica izdala 1. št. Obvestil. Napisali so jih delavci te knjižnice Janez Mrdavšič, Miroslav Osojnik, Alojz Pikalo in Metka Boštjan. Brošura piše o matični knjižnici in organizaciji knjižnične mreže v občini, o samoprispevku, novogradnjah in adaptacijah kulturnih domov in šol, o splošnoizobraževalnih knjižnicah v občini in njihovih standardih. Druga polovica je namenjena sodobnim šolskim knjižnicam in delu z mladimi bralci, objavlja pa tudi stanje po šolskih knjižnicah v občini.

Obvestila so bila razmnožena v 60 izvodih.

Mladi jeklar

Tik pred koncem leta so plavalci PK Fužinar in učenci osn. šole Koroški jeklarji z Raven iz-

REKREACIJA IN ŠPORT

Prvenstva železarne Ravne

Na prvenstvih železarne v zimskih disciplinah se zberejo pretežno najboljši tekmovalci v posameznih panogah. Zato ni čudno, da smo na tekaški progi v Parku telesne kulture in na smučiščih pri Ošvenu videli tudi nekdanje državne prvake in udeležence svetovnih prvenstev in olimpijskih iger. Nekateri so ostali v športni formi, drugi pa so kondicijsko popustili.

Veleslalom

Moški so nastopili v štirih starostnih skupinah. Najboljši so bili:

nad 45 let: 1. Anton Godec, jeklovlek, 47,36, 2. Florjan Kotnik, raziskave in razvoj, 47,53, 3. Adolf Čepelnik, rezalno orodje, 49,02.

od 35 do 45 let: 1. Ivan Mlačnik, ind. noži, 43,32, 2. Ivan Ivartnik, jeklovlek, 43,46, 3. Adolf Bračun, rezalno orodje, 53,43.

od 25 do 35 let: 1. Danilo Golob, kontrola kakovosti, 41,13, 2. Alojz Mlinšek, SGV, 41,71, 3. Franjo Večko, SGV, 42,06.

do 25 let: 1. Anton Krejan, ETS, 40,84, 2. Tomo Šater, priprava proizvodnje, 41,07, 3. Vladimir Paternuš, ind. noži, 42,64.

Pri ženskah je v starejši skupini zmagala Elica Čepelnik, rezalno orodje, pred Miro Videmšek, komerciala. Med mlajšimi je bila najboljša Jožica Taks, finance, pred Ljubo Pavše, družbeni standard. Progo je zelo dobro postavil Peter Wlodyga.

Smučarski tek

Moški so bili razdeljeni v dve starostni skupini. Mlajši so tekli 4 km, starejši in ženske pa 2 km. Rezultati najboljših:

Moški nad 35 let: 1. Mirko Bavče, kontrola kakovosti, 7,35, 2. Jaka Vidovšič, ETS, 7,39, 3. Ivan Kranjčan, raziskave in razvoj, 8,22.

Moški do 35 let: 1. Bogdan Peruš, ind. noži, 16,48, 2. Miro Brajnik, valjarna, 16,49, 3. Milan Dretnik, SGV, 17,12.

Pri ženskah je zmagala Jožica Taks, finance, pred Berto Vidovšič, kadrovske splošne zadeve.

ODBOJKA

Sedmo mesto — uspešen zaključek Fužinar v prvi zvezni ligi

V zadnjih treh nastopih jesenskega dela v prvi zvezni ligi so igralke Fužinarja dvakrat gostovale. Tako na Reki kot v Vukovarju niso uspeli osvojiti niti niza proti renomiranim nasprotnicam, med katerimi igra več stalnih državnih reprezentantk. V zadnji tekmi, ko so naša dekleta igrala v domači dvorani na Ravnah proti neposrednemu tekmeču za obstanek v ligi — ekipi Partizana iz Sremskih Karlovcev, pa so prepričljivo zmagale s 3:1. Ocena zadnje tekme: v prvem

dali glasilo »Mladi jeklar«. Vsa številka piše o plavanju z najrazličnejših vidikov: s trenersko strokovnega, z zdravstvenega, z vidika plavalcev, staršev in funkcionarjev.

Vzorniki mladih plavalcev, državni prvaki in rekorderji so prispevali spomine iz svoje tekmovalne kariere, mladi pa zabavne anekdote v zvezi s plavanjem. Mentorica »Mladega jeklarja« je tov. Katica Karadža.

setu preveč lastnih napak, nesproščenost in trema. V ostalih setih pa najboljša igra naših deklet, ki so sorazmerno dobro izvajale in lovile servis ter se predstavile kot homogena ekipa brez posameznih zvezd. Tokrat je Fužinar skoraj vso tekmo igral v enaki postavi. Značilnosti prve šestereke pa so bile: Majdič—Tuškova je odlično gradila igro in kot edina podajalica delila uporabne podane žoge, Hrastnikova je z dobro postavljenim blokom ohromila udarce nasprotnic, Godčeva je z natančno odmerjenimi in močnimi udarci razbila obrambo Partizana, eksplozivna Lorberjeva se ni odlikovala samo po borbenosti, temveč je s pravimi akrobatskimi skoki reševala navidezno neolovljive žoge, Popičeva je bila z bliskovitimi udarci nerešljiva uganika za nasprotnikov blok, Lipovškova je močno servirala in se odlikovala z mirno igro v polju, Stručeva pa je uspešno menjavala utrujene ali trenutno zbegane soigralke.

Sedmo mesto in tri zmage je več, kot smo realno pričakovali od mlade ekipe Fužinarja, ki nastopa kot novinec v preizkušeni prvotligaški konkurenci. Kakršnakoli kritika, da bi bilo lahko tudi bolje, bi bila neutemeljena, kajti že pred pričetkom prvenstva je trener Štopar povedal, da bo imel več težav pri treniranju in vigravanju kot ostali trenerji. In še prognoza za uvrstitev po končanem spomladanskem delu: naskok štirih točk pred ekipami, ki so za Fužinarjem (Partizan, Student in Mladost iz Zemuna), bi moral praktično zadoščati za obstanek v prvi zvezni ligi.

PLAVALNI MITING »RAVNE 80«

Tudi letos so prizadevni ravenski plavalni funkcionarji uspešno organizirali plavalni mednarodni miting, na katerem je nastopilo 170 plavalcev iz Jugoslavije, Italije, Poljske, Grčije, Nemčije in Avstrije. Najboljši plavalec mitinga je bil Borut Petrič. Med plavalci Fužinarja pa so bili najboljši Miran Kos, Rodičeva in Cesnikova. Miran Kos je bil štirikrat prvi in je popravil dva državna rekorda za mladince na 100 in 200 m hrbtno. Kot prvi Slovenec je preplaval 200 m hrbtno pod minuto. Zmagal je še na 200 m delfin in 200 m mešano. Maja Rodič je bila prva na 100 in 200 m prsno in 200 m mešano. Cesnikova pa je v konkurenci mladink osvojila prvi mesti na 100 in 200 m hrbtno. V članski konkurenci je osvojil Vočko drugo mesto na 200 m mešano. Pri članicah je bila uspešna Meta Levar, ki je osvojila kar štiri bronaste kolajne. Pri mladinkah je bila Marta Kos dvakrat tretja, Drago Kos pa je bil tretji v članski konkurenci na 100 m hrbtno.

V številni mednarodni mladinski konkurenci je absolutno najboljši rezultat dosegel Miran Kos na 200 m hrbtno — 2:09,47, ki je vreden 780 točk. Poleg navedenih tekmovalcev so na mednarodnem mitingu »Ravne 80« uspešno nastopili še naslednji plavalci in plavalke: Tomaž Rodič, Boris Pešičar, Franček Dretnik, Bernard Pesjak, Sandi Ambrož, Bogdan Sovinc, Andrej Čeru, Marinka Dretnik, Saša Kričej, Erika Sovinc, Netti Mattersdorfer in Saša Slemnik.

SMUČARSKI TEK

Na občinskem prvenstvu osnovnih šol, ki je bilo na Ravnah, je nastopilo nad 50 tekačic in tekačev.

Najboljši v posameznih kategorijah so bili:

cicibanke: 1. Darinka Strukel, Črna, 2. Irena Juraja, Prežihov Voranc, 3. Nataša Paradiž, Koroški jeklarji.

cicibani: 1. Tomo Kolar, Prežihov Voranc, 2. Jani Pumpas, Črna, 3. Jože Selišnik, Črna.

mlajše pionirke: 1. Dominika Vidovšič, Prežihov Voranc, 2. Tanja Kolar, Prežihov Voranc, 3. Mateja Germ, Črna.

mlajši pionirji: 1. Gregor Vrabič, Črna, 2. Dušan Pečnik, Črna, 3. Valter Valentar, Koroški jeklarji.

starejše pionirke: 1. Jelka Bavče, Prežihov Voranc, 2. Nadja Pumpas, Črna, 3. Melita Pšeničnik, Črna.

starejši pionirji: 1. Iztok Jert, Prežihov Voranc, 16,17, 2. Tomo Juraja, Prežihov Voranc, 16,46, 3. Ernest Srebre, Črna, 17,16.

Objavljamo rezultate teka starejših pionirjev, ki so tekli na 4 km na isti progi kot mlajši moški na prvenstvu železarne, da jih lahko primerjamo. Izven konkurence je na isti progi tekmoval tudi zdravnik Brane Breznikar, ki ga poznamo kot bivšega odličnega plavalca. Dosegel je absolutno najboljši rezultat 15,54. Tudi sam se je vprašal, ali je to res, ali je to mogoče. Vedeli smo, da ima dobre naravne dispozicije: močno srce in veliko pljučno kapaciteto. To pa je premalo, da bi lahko ugnal bivšo tekaško elito in sedanje starejše pionirje, ki se aktivno ukvarjajo s smučarskim tekom. Povedal je, da se poleti in pozimi pripravljata in teče, teče. Celo pot na delovno mesto z Raven v Slovenj Gradec mnogokrat preteče. Če le utegne, si natakne smuči in sodeluje na vseh smučarskih maratoni, ki so pri nas v Sloveniji. Predvsem pionirjem — tekačem povejmo, da je smučarski tek zdrav, koristen in lep šport. Da ni bilo nobenemu tekaču žal za izgubljeni čas in prelite hektolitre znoja. Če hočete doseči vrhunske rezultate, morate teči in teči kot Brane, se podrediti športnemu režimu življenja in se odreči marsičemu, kar imajo drugi vrstniki — poskusite, ne bo vam žal!

NAMIZNI TENIS

Uspešen nastop Paviča

V Hrastniku je bil troboj republiških mladinskih reprezentanc Hrvatske, BiH in Slovenije. V obeh konkurencah je zmagala Slovenija. Pri fantih sta igrala Pavič in Janežič. Izkazal se je Pavič, ki je premagal tudi trenutno najboljšega jugoslovanskega mladince Rizvanoviča. Za drugo slovensko ekipo, ki je osvojila tretje mesto, je igrala Logarjeva.

Novoletni turnir v Avstriji

V Selah je bil peti tradicionalni mednarodni novoletni turnir. V članski konkurenci je osvojil Bojan Leš tretje mesto. Pri članicah je zmagala avstrijska državna prvakinja Travnikarjeva, Trbižanova je bila druga, Čadeževa iz Ljubljane tretja in Horvatova četrta.

Odprto prvenstvo Zagreba

Pionirji in pionirke so imeli množično tekmovalje v Zagrebu. Nastopilo je 73 ženskih in 132 moških ekip, za posamezna mesta je tekmovalo kar 492 igralcev. Od naših se je v konkurenci mlajših pionirjev uvrstil v četrtfinale Emil Sirovina, pri mlajših mladinkah pa Tanja Pandev med šestnajst najboljših.

ALPSKO SMUČANJE

Veleslalom na Črnem vrhu

90 jugoslovanskih smučarjev vrhunskega razreda — manjkal je samo Križaj — se je pomerilo v domači konkurenci. Zmagal je Strel, član Fužinarja Andrej Stefanovič pa je osvojil odlično sedmo mesto.

Tekmovalja za kategorizacijo

V drugi kategorizacijski tekmi pionirjev in pionirk, ki je bila pri Arehu, je med mlajšimi pionirji ponovno zmagal Dušan Zagar, Fužinar, Blaž Jelen iz Črne je bil tretji, Ahac Navodnik pa peti.

Pri starejših pionirjih je osvojil Bojan Strmčnik iz Mežice četrto mesto, Fužinarjevi pionirji Maklin, Potočnik in Anžoh pa so bili peti, šesti in osmi. Pri mlajših pionirkah je zmagala Mirjam Videmšek, Fužinar, Vesna Luinovič, Mežica je bila tretja. Aleksandra Kamnik in Urška Navodnik pa sta osvojili sedmo oz. osmo mesto.

Pri starejših pionirkah je zmagala Natalija Fužir iz Črne, Breda Broman iz Črne pa je bila šesta.

V konkurenci mladincev je bil Sašo Kranjc iz Črne drugi, Miran Stefanovič, Fužinar, tretji, Janko Pisar iz Mežice pa peti.

Med mladinkami je zmagala Mateja Koren, Fužinar, pred Natašo Potočnik.

Na Kopah je bilo kategorizacijsko tekmovalje vzhodne regije za mlajše pionirje. Pri dekletih je zmagala Katjuša Pušnik iz Črne, druga je bila Vanja Napatnik iz Mežice, sedma pa Petra Videmšek, Fužinar. Med fanti pa so naši tekmovalci osvojili naslednja mesta: Darjan Cekon — drugo, Tomaž Kostanjevec — tretje in Jani Maklin — sedmo.

Tekme za republiški pokal

Pri Ošvenu so se pomerili najboljši slovenski mlajši pionirji v slalomu. Dušan Zagar je bil drugi, Ahac Navodnik pa sedmi. Pri Arehu pa so se isti vrstniki pomerili v veleslalomu. Pionirji Fužinarja so osvojili naslednja mesta. Dušan Zagar je bil četrty, Matej Čuješ osmi in Ahac Navodnik deveti.

Na Soriški planini se je 140 starejših pionirjev pomerilo v slalomu za republiški pokal. Med našimi sta bila najboljša Boris Maklin z desetim mestom in Jani Anžoh, ki je bil 16. Pri dekletih je bila Natalija Fužir iz Črne deseta.

Na Koblji je 140 cicibanov tekmovalo za republiški pokal. Pri dekletih je bila Mateja Srebre četrta, Katjuša Pušnik sedma, obe iz Črne, in Petra Videmšek sedma. Pri fantih se je uvrstil na deveto mesto Tomaž Kostanjevec, Darjan Cekon pa je bil sedemnajsti.

V Črni so se pomerili mlajši pionirji prav tako za republiški pokal. Pri fantih je osvojil odlično tretje mesto Dušan Zagar, Matej Čuješ je bil šesti. Tekmovalci iz Črne Pečovnik, Plesec in Srebre pa so osvojili 7., 10. in 11. mesto.

V konkurenci pionirk je bila Mirjam Videmšek deveta. Vesna Luinovič pa 11.

PLAVANJE

Za zimski pokal Plavalne zveze Slovenije je bilo v Kranju tekmovalje v članski konkurenci. Nastopilo je več kot sto plavalcev in plavalk. Le Andreja Cesnik je dosegla nov državni rekord za mlajše mladinke, s tem da

je v disciplini na 100 m hrbtno zmagala pred Blažičevo. V moški konkurenci se je izkazal Kos, ki je zmagal na 100 in 200 m hrbtno, Vočko pa je bil tretji na 100 m delfin. Maja Rodič prihaja ponovno v formo in je bila prva na 200 m prsno, Brumnova pa v isti disciplini tretja.

V Ljubljani je bilo tekmovanje v pionirski konkurenci. Med plavalkami Fužinarja je bila najuspešnejša Kričjeva, ki je zmagala na 100 m prsno in bila druga na 200 m.

ATLETIKA

V Beogradu je bil tradicionalni »beli kros«, na katerem so sodelovali vsi jugoslovanski članski in mladinski reprezentanti. Zelo uspešni so bili predstavniki Koroškega atletskega kluba. Med 50 mladinkami je zmagala naša atletinja Tanja Skuk, Zora Sredenšek pa je osvojila peto mesto. Pri mladincih je v konkurenci 62 tekačev zmagal stalni reprezentant Georgijevski, Ivan Okrogelnik pa je osvojil drugo mesto.

KOROŠČI V KORDILJERE

Vsa leta od ustanovitve alpinističnih odsekov na Koroškem oziroma od začetkov delovanja organiziranega alpinizma na našem področju je ta kot športna in rekreacijska dejavnost nihala med uspehi in padci v kvaliteti. Z združenjem vseh alpinističnih odsekov v enotno, močnejšo organizacijo (KAO) so se velika nihanja v kvaliteti umirila. Še vedno pa kljub boljši organiziranosti posameznih tečajev iz osnov plezalne tehnike ni prišlo do večjih premorek v kvaliteti. To obdobje je znano po velikih razlikah v kvaliteti posameznikov. Dva ali trije alpinisti s celotnega koroškega področja so se odlikovali in ponašali z velikimi uspehi, vso ostalo članstvo pa je živel v senci »velikih« in stagniralo.

Šele leto 1969 je prineslo rezultate vse bolj načrtnega dela in Koroška se je lahko ponašala z dokaj dobro ekipo izkušenih alpinistov. Kot posamezniki smo imeli že precej izkušenj v domačih in tujih stenah, kot ekipa v odpravstvu pa prav nobenih. Če smo hoteli napredovati, smo morali delovati v tej smeri, zato smo leta 1970 organizirali prvo ekspedicijsko, in sicer na 5165 m visoki Ararat v pokrajini Anatoliji v vzhodni Turčiji. Kljub takratnemu velikemu uspehu, ki ga lahko pripišemo le velikemu entuziazmu majhne skupine organizatorjev, pa smo prišli do spoznanj, da se moramo še veliko naučiti, če hočemo naslednjo odpravo resnično dobro organizirati. V naslednjih letih smo se odpovedali organizaciji večjih odprav in se preusmerili v organizacijo taborov. Ti so postajali iz leta v leto številnejši, bolj organizirani in po številu udeležencev vse množičnejši. Vsako leto pa so se posamezniki udeleževali odprav, ki so jih organizirali drugi odseki. V tem obdobju smo dobro obdelali gorska področja skoraj vse Evrope. Zelo dobro pa smo obdelali domače, jugoslovanske gore, saj smo organizirano, v taborih — zimskih in letnih, preplezali vse pomembnejše stene od Makedonije, Črne gore, pa do domačih, slovenskih gor. Svoje ime smo vklesali v številnih prvenstvenih vzponih in prvih ponovitvah pomembnih smeri v domačih in tujih gorah širom Evrope.

Leta 1975 smo v program naslednje petletke vtakli željo po večji samostojni odpravi, za katero smo se vsa ta leta pripravljali in kalili v dežju,

snegu, mrazu in vročini. Entuziazma, volje in zagnanosti je v nas bilo toliko, da bi to odpravo najraje organizirali takoj. Ker pa so se v tem času pojavile nekatere notranje težave, ki so zahtevale hitre rešitve, ker bi nam lahko uničile večletna prizadevanja po napredku v vzgojnem, notranje organizacijskem in kvalitetnem pogledu, je v članstvu zmagala zdrava pamet. Odpravi smo se odpovedali še za naslednja štiri leta.

V tem štiriletnem obdobju smo naredili ogromno. Uredili smo notranje vrste, ves čas aktivno delovali navzven, predvsem pa načrtno vzgajali kader za vse zahtevnejša dejanja. Alpinizmu pa smo v športnih krogih priborili afirmacijo in upoštevanje, skratka mesto, ki mu gre.

Spomladi leta 1979 smo pričeli s pripravami za organizacijo odprave. Najprej je bilo treba izbrati primeren cilj, kar pa ni bilo tako enostavno. Izbrati smo morali takšen cilj, ki bo zanimiv za nas, za Planinsko zvezo Slovenije, vso alpinistično srenjo v Jugoslaviji in ne nazadnje za širšo javnost.

Predelali smo kupe literature, domače in tuje, opravili veliko pogovorov in posvetovanj. Na podlagi vseh rezultatov smo se odločili za dolgo gorsko verigo v južni Ameriki — Kordiljere. Točneje — za pogorje v Peruu »Cordillera Vilcanotta«, visoko okrog 6400 m.

Danes v organizaciji in pripravah za odpravo deluje poseben pripravljalni odbor, sestavljen iz ljudi, ki jih odlikujeta požrtvovalnost in entuziazem, iz vseh štirih koroških občin, pod vodstvom tovariša Stropnika Pavleta. Ta odbor ima nalogo zbrati vsa potrebna finančna sredstva za uresničitev odprave in istočasno popularizirati alpinizem kot športno dejavnost.

Opravljena je tudi prva selekcija udeležencev odprave, ki bo štela 12 članov, vodil pa jo bo tov. Lačen Marjan. Vsi potencialni kandidati se pospešeno pripravljajo za to težko in odgovorno nalogo. Odprava bo šla na pot v drugi polovici maja letos.

Ker je za organizacijo in delovanje odprave potrebno veliko sredstev, ki jih iz svojih žepov ne moremo pokriti, pripravljalni odbor, planinska društva, alpinistični odseki in udeleženci odprave apeliramo na delovne organizacije in vse ljudi, da nam pomagata pri organizaciji finančno in moralno, saj boste s to svojo pomočjo prispevali svoj delež k športni uveljavitvi koroške regije v slovenskem, jugoslovanskem in mednarodnem prostoru.

Jože Havle

KOROŠKI KINEMATOGRAFI V FEBRUARJU

V februarju bodo koroški kinematografi Črna, Zerjav, Mežica, Prevalje, Ravne, Dravograd, Slovenj Gradec in Podgorje predvidoma predvajali:

- DIVJA DIRKA — ameriška barvna komedija — do 5. 2.
- LOVCI SUZNJEV — ameriško-nemški barvni pustol. film — do 5. 2.
- MOŽ, KI JE LJUBIL ŽENE — francoska barvna komedija — do 10. 2.
- GROZLJIVI DOGODEK — angleška barvna grozljivka — do 10. 2.
- NACIONALNI RAZRED — domača barvna komedija — do 10. 2.
- TROJNA IZDAJA CLIFFORDA »BUMMERA« — amer. barv. pustolov. film — do 11. 2.

— KENTUCKY — ameriška barvna komedija — do 12. 2.

— VRNITEV GUSARJA — ameriško-špan.-ital. barv. pustol. film — do 15. 2.

— ZADNJI VALČEK — ameriški barvni glasbeni film — od 1.—19. 2.

— AVANTURIST — ameriško ital. barv. pustol. film — od 1.—15. 2.

— HOTEL NA PLAŽI — francoska barvna komedija — od 1.—17. 2.

— PSIHO — ameriška črnobela srhljivka — od 9.—19. 2.

— POL NEŽNO, POL GROBO — am. barvna komedija — od 14.—22. 2.

— GNEČA V AFRIKI — italij. barvna kriminalka — od 14.—27. 2.

— VRATOLOMNI SUPER KASKADER — am. barvni pustolovski film — od 14.—28. 2.

— KUNG-FU BORCI ZA SVOBODO — hongkonški barvni pustolovski film — 21. 2.—5. 3.

— SNEGULJČICA IN SEDEM PALČKOV — ameriška barv. risanka (Walt Disney) — od 14. 2.—2. 3.

— OTROK NOČI — francosko-italijanska barvna drama — od 14. 2.—3. 3.

— LEZI, STRELJANJE! — hongkonška barvna kriminalka — od 20. 2.—4. 3.

— 4 MINUTE ZA 4 MILIJARDE — italij. barvna kriminalka — od 21. 2.—3. 3.

KINEGRAF TOZD KINEMATOGRAFI PREVALJE.

BALKANFILE IN TEMA JUGOSLAVIKA

Pred kratkim končana sedma filatelistična manifestacija balkanskih držav je bila v Grčiji (državi gostiteljici) zaznamovana z dvema priložnostnima znamkama, s kakršnimi se zabeležijo pomembni dogodki in jubileji pri naših sosedih.

Znamka za osem drahem prikazuje zemljevid Balkana pod filatelističnim povečevalnim steklom, tako da je vsaka balkanska država podana v barvah svoje državne zastave. Znamka je večbarvna prav zato. Jugoslavijo tako pokriva naša zastava. Tudi druga znamka za 10 drahem ima za motiv simbolično kompozicijo zemljevida Balkana z rimsko številko VII, med njima pa še jonski kapitel. Na obeh je emblem balkanfile VII.

Pozorna gostiteljica in dobra organizatorica Grčija je za dan Jugoslavije določila 29. november. Tega dne je bil v prodaji večbarvni ovitek, posvečen dnevu Jugoslavije. Risba ima emblem balkanfile VII, šest stiliziranih olivnih listov na eni vejici, prvi zgornji list je v barvah naše zastave s peterokrako zvezdo, nad emblemom v krogu pa je grb Jugoslavije (s petimi plamenicami). Istega dne je bil v uporabi tudi priložnostni poštni žig s priložnostnim besedilom, sredi žiga prav tako naš grb. S to filatelistično listino je tema »jugoslavika« dobila še eno lepo celoto.

OBVESTILO

Planinsko društvo Ravne na Koroškem prireja v soboto, dne 9. februarja 1980, ob 17. uri v prostorih NAME redni občni zbor (delovno konferenco).

Vse člane, pa tudi vse ostale ljubitelje narave vabimo na ta zbor, da s svojimi morebitnimi predlogi in željami dajo svoj delež k nadaljnji rasti našega društva.

Za vse, ki se bodo hoteli po občnem zboru nekoliko razgibati, bo veselo planinsko rajanje.

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem sodelavcem TOZD stroji in deli iz oddelka »ostro brušenje« za prejeta darila, tov. blagajniku sindikata in ostalim sodelavcem pa za lepe poslovilne besede. Vsem želim še veliko delovnih uspehov.

Jože Pori

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem TOZD jeklolivarne in sindikatu za pozornost, izraženo s tako ganljivimi besedami, da mi bodo dalje moč za nadaljnje življenje. Hvala za lepa darila, ki me bodo vedno spominjala na vas, sodelavce. Vsem želim v novem letu veliko osebne sreče in mnogo delovnih uspehov.

Antonija Kričej

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem sodelavcem in vodstvu čistilnice ter OO sindikata za prejeta darila in izkazano pozornost. Vsem želim še mnogo delovnih uspehov.

Štefan Kresnik

ZAHVALA

Vsem sodelavkam, sodelavcem in vodstvu mini livarne kakor tudi OOS jeklolivarne se prisrčno zahvaljujem za lepa darila in prisrčen nagovor ob mojem odhodu v pokoj. Vsem skupaj pa želim mnogo delovnih uspehov in srečo pri delu.

Ivan Štruc

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega moža, očeta in starega očeta **Jožefa Čapelnika** se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so kakorkoli pomagali in nam priskočili v pomoč v času boleznin in na njegovi zadnji poti na pokopališče Barbara. Posebno se zahvaljujemo vsem, ki so darovali cvetje in vence, govorniku Ajnziku, železarniški godbi za žalostinke in kaplanu z Raven za slovo ob odprtem grobu.

Zalujoči: žena Angela, hčerka Milka z družino, hčerka Hilda z družino in drugo sorodstvo.

Fotografije za to številko so prispevali: F. Rotar, S. Jaš in oddelek za informiranje.